

Αλλαγή Βαύου Χρῆς

ΑΠΟΜΑΧΟΣ.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ,

ΜΕΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ ΕΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΙ,
Εκδιδόμενον πρὸς ὄφελος τοῦ ταμείου τῶν γερῶν καὶ ὀρφανῶν τοῦ Ἑλλ. Στρατοῦ,
Συντάσσόμενον δὲ ὑπὸ διαφόρων ἀξιωματικῶν καὶ διευθυνόμενον
παρὰ τοῦ ὑπολοχαγοῦ τοῦ Πυροβολικοῦ Σ. Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑ,
Εἰς ἐπιτηδεῖον τοῦ Πυροβολικοῦ παρὰ τῷ Ἰκουργεῖῳ τῶν Στρατιωτικῶν.

« Δύο ταῦτα ἐκ τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις
« ὄρφανὸν καὶ χήραν ἀναλήψεται, καὶ
« δέδοσθαι κάλλιστα, τὸ τε ἀληθεύειν καὶ
« ὄδον ἀμαρτωλῶν ἀφανίζει. »
« τὸ εὐεργετεῖν. » (Πυθαγόρας.) (Ψαλ. 145. §. 9.)

ΕΤΟΣ Β'. (ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ) ΤΕΥΧΟΣ Ε'.

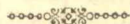

Γ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ.
1858.

ΑΠΟΜΑΧΟΣ,

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ.

« Δύο ταῦτα ἐκ τῶν θεῶν τοῖς ἀνθρώποις ἔ- « Ὀρρανὸν καὶ χήραν ἀναλήψεται καὶ
» δίδονται κάλλιστα, τὸ τε ἀληθεύειν καὶ τὸ » ὀδὸν ἀμαρτωλῶν ἀφανισί. »
» εὐεργετεῖν. » (Πυθαγόρας.) (Ψαλ. 145 §. 9.)

ΤΕΥΧΟΣ Ε΄. ΑΘΗΝΗΣΙ, τῆ 30 Αὐγούστου 1858 Ἀριθ. 17.

Ὀλίγαι λέξεις περὶ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως
τῶν ἐπικρατειῶν.

ὑπὸ ΒΑΣΙΛΕΥΣΙΩΣ ΙΩ. ΒΑΛΤΙΝΟΥ,
ὕπολοχαγοῦ τοῦ πυροβολικοῦ.

Α΄. Ἀριθμὸς αὐτῆς.

Κατὰ τὴν πρώτην σύστασιν τῶν κοινωνιῶν ὡπλοφόρου ἀναγκαιῶς ἅπαντες οἱ ἄνδρες. Προϊόντος ὅμως τοῦ χρόνου καὶ τῶν κοινωνιῶν ἀναπτυχθεισῶν, δύω τινὰ προέκυψαν. Καὶ πρῶτον μὲν οἱ πάντες ἀφειρώθησαν, οἱ μὲν εἰς τὴν γεωργίαν, οἱ δὲ εἰς τὴν βιομηχανίαν, ἀφ' ὧν συντηροῦνται αἱ κοινωνίαι· δεύτερον δὲ κατέστη πρόδηλον ὅτι οὐδόλως ἀρκεῖ τὸ φέρειν τὰ ὄπλα ἵνα ὑπάρχη τις στρατιώτης.

Τούτων ἕνεκεν, καὶ παρὰ πᾶσι καθισταμένης ἀναποφεύκτου τῆς διατηρήσεως ὡπλοφόρων, ἐπῆλθε τὸ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου σκεφθῆναι.

Καὶ οἱ μὲν ἰδεολόγοι πολλαχῶς ἔλυσαν τὸ ζήτημα, οἱ δ' ἐχέφρονες, ἐν πράγματι σκεφθέντες, ἀπανταχοῦ παρεδέξαντο τὸν μόνιμον στρατόν. Τούτου φυσικὴ ὑπῆρξε συνέπεια, τὸ ὀρίσαι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀποτελεσάντων αὐτόν.

Ἄλλ' ἵνα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔχη τις λογικὴν τὴν λύσιν, ὀφείλει ἵνα σκεφθῆ περὶ τοῦ καθαροῦ σκοποῦ, ὃν προτίθεται ἡ διατήρησις στρατοῦ μόνιμου. Ἔστι δ' αὐτός· *Εἰρήνη ἐσωτερικὴ.*—*Ἀνεξαρτησία ἐξωτερικὴ.*

Ἐντεῦθεν συναγομέν' Ὅπως ἔθνος τι ὑπάρχει ἰσχυρὸν καὶ σεβαστὸν, ἀνάγκη ἵνα ὁ στρατὸς αὐτοῦ ᾖ πολὺς· ζήτημα πολιτικόν. Ὅπως δὲ διατηρῆται οὗτος ἀκμαῖος καὶ καλῶς ἐφωδιασμένος, ἀνάγκη ἵνα ᾖ περιορισμένος· ζήτημα οικονομικόν.

Ἀπὸ τῶν δύο τούτων ζητημάτων προκύπτουσι δύο ἀριθμοὶ ὀρίζοντες τὴν πληθὺν τῶν στρατῶν, ὧν ὁ μὲν μέγιστος, ὁ δὲ ἐλάχιστος.

Καὶ ἐλάχιστος μὲν ἐστὶν ὁ δίδων στρατιώτας ἀρκοῦντας πρὸς τὸ καταστήσαι τοὺς νόμους σεβαστοὺς ἀπέναντι τῶν ἀτομικότητων ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι οὐδὲνα ἐξωτερικὸν ἔχει τὸ Κράτος φόβον. Μέγιστος δὲ, ὁ ὀριζόμενος ὑπὸ τῆς ιδέας τοῦ ἀντιταχθῆναι ἀπέναντι τῶν δυσχερεστέρων περιπετειῶν, ἐν αἷς δύναται ἵνα περιπέσῃ Κράτος τι, ὅτε αἱ οἰκονομικαὶ θεωρίαι ἐκ ποδῶν ποιοῦνται, περὶ οὐδενός δὲ ἢ περὶ διατηρήσεως τῆς ἐθνικότητος λαμβάνεται πρόνοια. Ἄλλοι οἱ δύο οὗτοι ἀριθμοὶ, εἰσὶ, τοῦ ὀρισμοῦ αὐτῶν ἕνεκεν, ἰδανικοί. Πράγματι δὲ, ἡ ἀριθμητικὴ δύναμις τῶν στρατῶν ἐπικρατείας τινός πρέπον ἵνα ἦ τοσαύτη, ὅση ἀναγκαιοὶ πρὸς ἀνίστασιν κατὰ τοῦ τυχόν ἐξωθεν εἰσβάλλοντος, τυγχάνουσα ἄλλως ἐτοίμη πρὸς πᾶν ἐνδεχόμενον. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος, ὅν ἕκαστον κράτος, ὀρθῶς σκεπτομένης τῆς Κυβερνήσεως αὐτοῦ, ὀφείλει ἵνα πληροῖ, καλεῖται ἀριθμὸς πρέπων, ἢ καταστάσεως ἐμπολέμου.

Ἐκαστον ἔθνος ὀρίζει τὸν πρέποντα αὐτῷ στρατὸν, ἀνατρέχον, ὡς εἰκός, εἰς τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ καὶ τὰ πρὸς τοὺς πολιτικῶς ἀντιπάλους αὐτοῦ. Οὕτως ἡ Γαλλία, ἡ Αὐστρία, ἡ Πρωσία, ἐπὶ ἐνδεχομένη πρὸς ἀλλήλας ῥήξει, καὶ τῇ ἐπιθυμίᾳ τοῦ παρίστασθαι ἀπανταχοῦ ὅσον οἷον τε ἰσοδύναμοι, παρεδέξαντο πρέποντα, ἐν τοῖς στρατοῖς αὐτῶν, τὸν ἀριθμὸν ἀνδρῶν 500,000. Παρατηρητέον ἐν παρόδῳ, ὅτι ἡ μὲν Γαλλία καὶ Αὐστρία ἐλαχίστην τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν ποιοῦνται χρῆσιν ἢ δὲ Πρωσία μόνον περὶ τὰ 14 ἑκατομμύρια ἀριθμοῦσα κατοίκων, χρᾶται παρ' ὀλίγον ἀπάντων τῶν ἀνδρῶν αὐτῆς.

Ἄλλ' ὁ πρέπων ἀριθμὸς μὴ ὦν ἀναγκαῖος ἢ ἐν ὥρᾳ πολέμου, δὲν διατηρεῖται ἐν ὥρᾳ εἰρήνης ὀλόκληρος, τοῦ πολυεξόδου αὐτοῦ ἕνεκεν, ἀλλ' ἕτερος, ὁ καὶ καταστάσεως εἰρηναίας ἀποκαλούμενος.

Οἱ δύο οὗτοι ἀριθμοὶ ἀναγκαίως ἔχουσι τοιαύτην τὴν πρὸς ἀλλήλους σχέσιν, ὥστε ὁ στρατὸς εὐκόλως ἀπὸ τοῦ ἐνός πρὸς τὸν ἕτερον μεθίσταται ἵνα δὲ τοῦτο πληροῦται ἐπὶ τὸ κάλλιον, τὸ τελειότερον μέσον ἐστὶ τὸ παριστᾶν ἕκαστος τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ὀργανικῶν μονάδων ἵνα ἡ σχετικὴ αὐξήσις ἢ μείωσις ἐν αὐταῖς ἀναλογικῶς γίνηται. Ἀπ' αὐτοῦ τούτου ὠθοῦμενός τις, εὐρίσκει τὴν ἀναζητουμένην σχέσιν διότι ὁ μὲν τῆς εἰρήνης ἀριθμὸς ἔσεται ὁ κατ' ἐλάχιστον ἀναγκαῖος ὑπὸ πρόσταγμα (ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ), ὁ δὲ ἐν ὥρᾳ πολέμου, ὁ πιθανῶς κατ' ἐλάχιστον ἀναγκαῖος, τῶν ἐνδεχομένων φθορῶν ὑπὸ ὄψιν λαμβανομένων.

Οὕτως ἐὰν ἐμβλέψωμεν εἰς τὸ ἐλάχιστον τῆς διοικήσεως, ἔχομεν ἐξ ἀνδρας κατ' ἐλάχιστον ἀναγκαίους ὑπὸ τὸ πρόσταγμα τοῦ Δεκαπέως, ὧν ὁ ἀριθμὸς, πολέμου ὑπάρχοντος, ἀναδιβάζεται εἰς δέκα ἢ ἕνδεκα. Καὶ πάλιν παραδεχόμενοι κατ' ἐλάχιστον ὑπὸ τὸ πρόσταγμα Λοχαγοῦ ἐν ὥρᾳ εἰρήνης ἀνδρας 60—65, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀναδιβασθήσεται ἐν ὥρᾳ πολέμου εἰς ἀνδρας 100—110.

Ἡ σύγκρισις τῶν ἀριθμῶν τούτων παράγει τὸ γενικὸν συμπέρασμα ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐν εἰρήνῃ καταστάσεως ἔχει πρὸς τὸν ἐν ὥρᾳ πολέμου ὡς ὁ ἀριθμὸς 3 ἔχει πρὸς τὸν ἀριθμὸν 5 ἢτοι, ὁ ἐν εἰρήνῃ στρατὸς ἐστὶν ὑπὸ γενικὴν ἔποψιν τὰ 3/5 τοῦ στρατοῦ ἐμπολέμου καταστάσεως.

Ἀλλὰ προτιθεμένη Κυβερνήσις τις εἴτε λόγῳ ἀνωτέρας οἰκονομίας, εἴτε πολιτικῆς ἕνεκεν, ἵνα ἐλαττώσῃ τὸν ἐν εἰρήνῃ ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν αὐτῆς, καὶ θέλουσα ἀφ' ἐτέρου τὴν διατήρησιν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν διοικητικῶν μονάδων, ὑποπίπτει ἴσως εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ διατηρῆσαι ξηρὰ καὶ μόνα τὰ στελέχη αὐτῶν, ὅπερ τὰ μάλα βλάπτει, τούτων πρὸς δὲ καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς παρεισφουόντων ἀνδρῶν ἀγυμνάστων μενόντων. Ἐν τοιαύτῃ τινὶ ἐκτάτῳ περιπτώσει, προτιμητέα ἢ διάλυσις μονάδων τινῶν, οἷον λόγων ἐν τοῖς τάγμασι.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς σχέσεως τῶν δύο ἀριθμῶν στρατοῦ ἐν εἰρήνῃ ἢ ἐν πολέμῳ τυγχάνοντος ἄλλ' ἵνα ὁ τῆς εἰρήνης στρατὸς ταχέως συγκροτῆ τὸν καταστάσεως ἐμπολέμου, πρέπον ἵνα τὰ ὑπολειπόμενα 2/5 ὡς συνδεδεμένα πρὸς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ στρατὸν. Τοῦτο πληροῦται διὰ τῆς ἐφεδρείας ἧτις συγκροτεῖται διαφόρως οὕτως ἐν μὲν τῇ Πρωσίᾳ ἀπὸ τῶν ὑπηρετησάντων ὑπὸ τὰς σημαίας τὰ τρία ἔτη τῶν πέντε τῆς θητείας αὐτῶν ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ ἀπὸ τῶν ὑπηρετησάντων τὰ ἐξ ἐπὶ τοῖς ἑπτὰ τῆς θητείας ἔτεσι, πρὸς δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τῶν εἰς τὸν στρατὸν καταλογισθέντων, μὴ προσκληθέντων δὲ ὑπὸ τὰς σημαίας.

Ἐννοητέον δὲ ὅτι πρὸς πλείονα τοῦ στρατοῦ αὐξήσιν ὑπολείπονται τῇ Κυβερνήσει πλείστα ἕτερα μέσα, ἐν οἷς ἡ πρόσκλησις τῶν μὴ ἐπιλαχόντων ψήφου ἢ ἡ πρόωρος κλήρωσις ἢ ἡ καταναγκαστικὴ ὑπὸ τὰς σημαίας κατὰταξίς ἐπὶ τόσοις τοῖς χιλίοις ἢ τῶν πολιτῶν ἐπίκλησις ἢ τέλος ἢ γενικὴ ὀπλοφορία.

Β'. Στρατολογία.

Ὄρισαντες τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν μονίμων στρατῶν, ὀφείλομεν ἤδη ὅπως ἐξετάσωμεν τὴν σύστασιν αὐτῶν.

Ἡ στρατολογία ὑπὸ πολυειδεῖς μὲν πολλακίς παρεστάθῃ ἐπόψεις,

δυνατόν ὅμως ἵνα ταχθῇ ὑπὸ δύο γενικὰς κλάσεις. Οὕτω τὸ ὑπηρετεῖν τὸν τόπον ἐστίν, ἢ οὐχί, γεγραμμένον ἐν τοῖς νόμοις· καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ πρώτου γεννᾶται ἡ *καταναγκαστικὴ στρατολογία*, ἀπὸ δὲ τοῦ δευτέρου ἡ *ἐλευθέρη στρατολογία*. Ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς τελευταίας βλέπομεν αὐτὴν γινομένην διαφοροτρόπως, ἥτοι·

- α.) Στρατολογουμένων ξένων ἀτομικὰς καὶ κατὰ μόνας.
- β.) Ἐπιφορτιζομένων ἀνδρῶν ὅπως φέρωσι σώματα ἔτοιμα καὶ ὀργανισμένα, συγκεκροτημένα δὲ ἀπὸ ἐντοπίων ἢ ξένων.
- γ.) Συνομολογουμένης συμβάσεως πρὸς ἕτερα ἔθνη, ἅτινα ὑποχρεοῦνται διὰ ταύτης ἵνα προσφέρωσι ἀριθμὸν τινα σωμάτων (ταγμαμάτων ἢ συνταγμάτων).

δ.) Στρατολογουμένων ἐθελοντῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἰδίᾳ πατρίδι· ἐξελέγχοντες τὸ σύστημα τοῦτο τῆς στρατολογίας ὑπὸ τὴν ἐποψίν των πλεονεκτημάτων καὶ των ἐλαττωμάτων, ἅτινα παριστᾷ, ἔχομεν ἐν τοῖς ἐλαττώμασι·

α.) Ἐν μὲν ὥρᾳ εἰρήνης τὰ σώματα ταῦτα, ὑπηρετοῦντα ὑπὸ μόνῃς τῆς θελήσεως αὐτῶν ὠθούμενα, παρίστανται σκόπελος ἀείποτε ἔτοιμος, πρὸς ὃν ναυαγεῖ ἴσως πᾶν σχέδιον καὶ πᾶσα ἐπιχείρησις προετοιμαζομένη ἀπὸ τὸν ἀνώτερον τῆς χώρας ἄρχοντα. Ἡ τάξις, ἡ πειθαρχία, ἅτινα δικαίως θεωροῦνται τὰ πρώτιστα στοιχεῖα καλῶς ὀργανισμένου στρατοῦ, λαμβάνουσι θέσιν δευτερεύουσαν· ἐντεῦθεν ἄπειροι ἀταξίαι καὶ αἱ τούτων συνέπειαι.

β.) Ἐν δὲ ὥρᾳ πολέμου ἡ λειποταξία ἀρακοῖ τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, ἀπέναντι των περιπετειῶν τῆς τύχης των ὄπλων καὶ τῆς τυχῶν μὴ τακτικῶς γενομένης μισθοδοσίας.

Οὕτως ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ ἐλευθέρη στρατολογία προσάγει εἰς τοὺς στρατοὺς ἀνδρας ἀνεστίους πρὸς οὓς, εἴτε ξένοι εἴτε ἐντόπιοι τύχωσιν οὕτοι, οὐδὲ ὅπως δυνάμεθα ὀριστικῶς ἵνα στηριχθῶμεν.

Ἄλλ' ἀπέναντι των ἐλαττωμάτων τούτων δυνατόν ἵνα ἀντιτάξῃ τις ἰσάριθμα πλεονεκτήματα. Οὕτω τὸ σύστημα τοῦτο τῆς στρατολογίας ἀπαλλάττει τὴν κοινωνίαν ἀπὸ ἀνδρῶν οἵτινες ἴσως ἐβλαπτόν ποτε αὐτὴν ἰδιωτεύοντες. Ἡ σύμπνοια (l'esprit du corps) καθιστᾷ ἐν τῷ στρατῷ τὰ διάφορα σώματα ὡσανεὶ οἰκογενείας, ὅπερ λίαν ἐστὶν ἀναγκαῖον ὅτε οἱ στρατιῶται τυγχάνωσι ξένοι καὶ ἐπομένως οὐδὲ ὅπως ἐνδιφέρονται ὑπὲρ τοῦ τόπου ὃν ὑπηρετοῦσιν· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐν αὐτῇ τῇ ἱστορίᾳ ἀναγινώσκομεν λαμπρυνθείσας τὴν τε Καρχηδόνα καὶ τὴν Βενετιάν διὰ μισθοφόρων στρατῶν, καὶ τὴν Γαλλίαν ἄλλοτε καλυφθεῖσαν ὑπὸ δόξης εἰς Ροκροά (Rocroy), Φριβούργον (Fribourg), καὶ ἀλλαχοῦ.

Ἄλλ' ἐξαιρουμένων των ἐλαττωμάτων καὶ πλεονεκτημάτων τού-

των, ἅτινα εἶδος τι στρατολογίας δυνατόν ἵνα παρουσιάξῃ, ἀναγκαῖον ἵνα σπουδάσωμεν καὶ τὰς συνθήκας, ἃς πρόπον ἵνα πληροῖ. Εἰσὶ δὲ αὗται·

- 1) Αἱ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ φθοραὶ ἀνάγκη ἵνα πληρωθῶσι.
- 2) Τὰ εἰς τὸν στρατὸν καταταττόμενα στοιχεῖα, ἄτομα, ἀνάγκη ἵνα ὧσιν ἱκανὰ πρὸς ἐκπλήρωσιν καλῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν δευτέραν ταύτην συνθήκην, τὰ ἐλαττώματα ἅτινα παριστᾷ ἡ ἐλευθέρη στρατολογία ἀντιζυγίζονται ὑπὸ των πλεονεκτημάτων· οὐδὲ ὅπως ἀποκρίνεται αὐτὴ εἰς τὴν πληρῶσιν τῆς πρώτης συνθήκης, τῆς πληρώσεως τούτέστι των κενῶν. Τοῦτο ἦτο δυνατόν εἰς τὰ μεγάλα ἔθνη πρὸ των 1794, ἀλλὰ καθίσταται τὴν σήμερον δυσχερὲς, καθότι αἱ ἀνάγκαι των πολέμων ἀπαιτοῦσιν ἤδη στρατοὺς μεγάλους, οὐδὲ δυνατόν ὑπάρχει ὅπως πληρωθῇ διὰ τοῦ συστήματος τούτου ἀριθμὸς 300,000 ἄχρι 500,000 στρατοῦ, διότι ἡ ἐλευθέρη στρατολογία των μὲν ἐντοπίων δίδει τὴν σήμερον μικρὸν ἀριθμὸν ἀνδρῶν, τῆς βιομηχανίας καὶ γεωργίας χρωμένης ὅσον πλείστων χειρῶν, των δὲ ξένων καθίσταται ἐτι μᾶλλον δύσκολος ἕνεκα των ἐμποδίων ἅτινα κυβερνήσεις τινὲς φέρουσιν εἰς τὴν ἐκπάτριον.

Ἀληθῶς ὅτι ἡ Ἀγγλία ποιεῖται ἀποτελεσματικῶς χρῆσιν τῆς ἐλευθέρης στρατολογίας, ἀλλὰ τοῦτο ἐστὶ συνέπεια τῆς ἐκτάκτου θέσεως αὐτῆς, ἥτις τῇ συγχωρεῖ ὅπως διατηρῇ στρατὸν ὀλιγάριθμον.

Συντόμως εἰπεῖν, τὰ μὲν μεγάλα κράτη δὲν δύνανται ἵνα πληρῶσιν διὰ τῆς ἐλευθέρης στρατολογίας τὸν ἀναγκαῖον αὐτοῖς ἀριθμὸν στρατῶν των, τὰ δὲ μικρὰ ὀφείλουσιν ἵνα ἀποφεύγωσι ταύτην γινομένην πρὸ πάντων παρὰ τοῖς ξένοις, ὧν τὴν χρῆσιν συμβουλεύει ἡ φρόνησις εἰς τοὺς τυράννους.

Ἡ ὑποχρεωτικὴ δὲ στρατολογία στηρίζεται ἐπὶ τῇ ὑποχρῶσει, ἢ διὰ νόμου ἔχει ἕκαστος πολίτης, ὅπως ὑπηρετῇ ὑπὸ τὰς ἐθνικὰς σημαίας ἐπὶ ὀρισμένον τινα χρόνον.

Εὐκόλον ἵνα διαγνώσωμεν ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο πληροῖ τὰς δύο συνθήκας ἃς προκρινόμεθα ἀναγκαίως εἰς καλὸν σύστημα στρατολογίας, ἥτοι τὴν πληρῶσιν των κενῶν καὶ τὴν κατάταξιν καλῶν στρατιωτῶν.

Ἡ πρώτη τούτων πληροῦται παρὰ πᾶσι διὰ καταλλήλου τρόπου νεοσυλλεξίας. Τουτέστι·

- α) Ἡ γίνεται κατ' ἔτος ἡ κλήρωσις των εἰς ὀρισμένην ἡλικίαν ἀφικνουμένων ἀφ' ὧν, κατὰ τὴν φυσικὴν των ἀριθμῶν σειρὰν, λαμβάνονται ὅσοι ἀναγκαῖοι πρὸς πληρῶσιν των κενῶν· (ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ κληροῦνται μόνοι οἱ πληρώσαντες τὸ 20 ἔτος τῆς ἡλικίας

αυτῶν, ἐν δὲ τῇ Γερμανίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ κληροῦνται οἱ νέοι ἀπὸ ὠρι-
μένης εἰς ὠρισμένην ἡλικίαν.)

β') Ἡ ὁ νόμος θεωρεῖ στρατευσίμους ἅπαντας τοὺς νέους, ἅμα
εἰς ὠρισμένον τι ἔτος τῆς ἡλικίας ἀφικθῶσιν· ἀπὸ δὲ τούτων λαμ-
βάνεται ὁ ἀναγκαιῶν ἀριθμὸς κατ' ἐκλογὴν καὶ ἄνευ κληρώσεως·
(σύστημα τῆς Πρωσίας.)

γ') Ἡ γίνεται χρῆσις σύμμικτος τῶν δύο τούτων συστημάτων
(ὡς ἐν Ρωσίᾳ).

Ὡσαύτως διὰ τῆς υποχρεωτικῆς στρατολογίας πληροῦται ἡ δευ-
τέρα ἀποχρῶσα συνθήκη, καθότι ἅπανταχοῦ ἀναγνωρίζεται τὸ δι-
καίωμα τοῦ ἐξαίρειν τοὺς νέους τοὺς μὴ φέροντας τὰ σωματικὰ
προσόντα καλοῦ στρατιώτου.

Ἀλλὰ καὶ τὸ σύστημα τοῦτο τοῦ στρατολογεῖν ἔχει τὸ ἑαυτοῦ
ἐλάττωμα ὅπως καὶ πᾶσα ἀνθρώπινος δημιούργησις. Πραγματικῶς
δὲ θραύει τὰς κλίσεις, τὰ στάδια, καὶ φέρει ὑπὸ τὰς σημαίας παρὰ
τοῖς ἄλλοις καὶ τοὺς μηδεμίαν πρὸς τὰ στρατιωτικὰ ἔχοντας τάσιν,
διὸ καὶ κακοὺς γινόμενους στρατιώτας. Πρὸς ἐπανάρθωσιν τοῦ κακοῦ
τούτου εὐρέθησαν μέσα τινὰ μηδὲν ὅμως προσκρούοντα τὰς βᾶ-
σεις τῆς υποχρεωτικῆς στρατολογίας. Εἰσι δὲ ταῦτα·

1) *Αἱ ἐξεραίσεις (les exemptions)* πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ στρατοῦ,
τοῦ κράτους, τῶν οἰκογενειῶν.

2) *Αἱ κατατάξεις τῶν ἐθελοντῶν*, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἐλαττοῖ τὸν ἀ-
ριθμὸν τῶν υποχρεωτικῶς εἰς ὑπηρεσίαν καλουμένων.

3) *Αἱ ἀνακατατάξεις* παράγουσαι καλὰ στελέχη ὑπαξιωματικῶν.

4) *Αἱ ἀντικαταστάσεις*, ἀπαλλάττουσαι τῆς ὑπηρεσίας τοὺς μὴ
ἐπιθυμοῦντας ταύτην.

Γ'. Ἱππωνία.

Ἡ προμήθεια τῶν εἰς τὸν στρατὸν ἀναγκαιούντων κτηνῶν ἐστὶν
ἐκ τῶντὰ μᾶλλον τὴν Κυβέρνησιν κράτους τινος ἐνδιαφερόντων.

Πρὸ τούτου διακρίνομεν δύο τινὰ, τὴν παραγωγὴν, συνισταμένην
εἰς τὰμέσα πρὸς παραγωγὴν τῶν κτηνῶν· τὴν ἐπιφόρτισιν, συν-
ισταμένην εἰς τὰ μέσα ὧν γίνεται χρῆσις πρὸς τὴν ἐν τῷ στρατῷ
εἰσαγωγὴν αὐτῶν.

Παραγωγή. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ παράγειν τὰ κτήνη τὰ εἰς τὸν
στρατὸν ἀναγκαιούντα, δύο εἰσὶν αἱ θεωρητικαὶ μέθοδοι, ἐφ' ὧν τὰ
κράτη στηρίζονται, μᾶλλον ἢ ἥττον ἀπὸ τούτων μακρυνόμενα. Εἰσι
δέ· πρώτη μὲν τὸ παράγειν τὰ κτήνη τῆ ἰδία τῆς Κυβερνήσεως φρον-
τιδί, δευτέραν δὲ τὸ λαμβάνειν αὐτὰ ἐκ τοῦ ἐμπορίου.

Πρώτη θεωρητικὴ μέθοδος. Κυβερνήσις τις θέλουσα ἵνα ἡ ἀ-
σφαλὴς περὶ τοῦ ἀναγκαιούντος αὐτῆ ἀριθμοῦ κτηνῶν, παράγει αὐτὰ
ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας αὐτῆς τῇ ἰδίᾳ φροντιδί καὶ ἰδίῳ ἀναλώμα-
σιν· ἀλλ' ἐστὶ τοῦτο λίαν δυσχερὲς ἕνεκεν τῆς ἀνάγκης τοῦ ἔχειν
ἀπεράντους λειμῶνας, πάμπολλι ἵπποφορβεῖα καὶ γαίας ἐκτάσεως
ἀπέριου, ἐπ' αὐτῷ καὶ μόνῳ ἀπὸ τῆς γεωγραφίας ἀφοριζόμενας. Πρὸς
δὲ ἀπαιτοῦνται μέγιστα χρηματικὰ ἐξοδα πρὸς διατήρησιν ἀναβα-
τῶν, ἵππων θήλειων καὶ τοῦ ἀναγκαιούντος πρὸς τοῦτο προσωπικοῦ.

Δευτέρα θεωρητικὴ μέθοδος. Οὐδόλως περὶ τὰ τοιαῦτα μιγνυο-
μένη ἡ Κυβέρνησις ἐγκαταλιμπάνει τὸ πᾶν εἰς τὴν βιομηχανίαν,
ἀλλ' ἀπὸ τῆς μεθόδου ταύτης προκύπτουσι·

α) Ἡ Κυβέρνησις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς βιομηχανίας καὶ δυνατὸν
ἵνα μὴ ἔχη κατὰ βούλησιν τὸν ἀναγκαιούντα αὐτῆ ἀριθμὸν κτηνῶν.

β) Οἱ ἀναδεχόμενοι τὴν παραγωγὴν τῶν κτηνῶν, τοῦ ἀτομικοῦ
αὐτῶν συμφέροντος περὶ πολλῶν ποιούμενοι, οὐδόλως παράγουσι
κτῆνη καλῆς ποιότητος.

γ) Ἡ νόθευσις τῶν γενεῶν.

Ἐκτέρων τῶν δύο τούτων μεθόδων μὴ ἐν πράγματι ἐπιτυγχα-
νοῦσῶν, εὐρέθησαν ὑπὸ τῆς πείρας ἕτεροι μέθοδοι *πρακτικαὶ*, μᾶλλον
ἢ ἥττον ἀπὸ τούτων μεμακρυσμένοι. Οὕτω πκρ' ἐκάστῳ ἔθνει διά-
φορος ὑπάρχει καὶ ὁ πρὸς ἵππωνίαν τρόπος.

1) Τὸ κράτος παράγει ἀριθμὸν τινὰ κτηνῶν, ἐγκαταλιμπάνον τὸ
λοιπὸν εἰς τὸ ἐμπόριον, ἀφ' ὃ μὴ ἐξαρτῶμενον ἀπολύτως ὀρίζει οὐ-
τως ἰσοζύγιον τιμῆς. Ἡ Αὐστρία ἐπὶ τούτῳ ἔχει καταστήματα διὰ
30,000 ἵππους, ἀναζητεῖ δὲ τὸ λοιπὸν ἐν τῷ ἐμπορίῳ, ὅπερ ἐνθαρ-
ρύνει καὶ πρὸς ὃ πέμπει ἀναβάτας, ζητοῦσα καλὰς ἵππους.

Ἡ Ρωσσία ἐπὶ τῇ αὐτῇ μεθόδῳ στηριζομένη, ἔχει συντάγματα
ἀποικισμένα καὶ διατηροῦντα ἵπποφορβεῖα.

2) Ἡ δευτέρα πρακτικὴ μέθοδος, παραπλήσιος τῆς δευτέρας θεω-
ρητικῆς, ἐστὶν ἡ τῆς Γαλλίας· τὸ κράτος δὲν παράγει, δέχεται ἀπὸ
τοῦ ἐμπορίου, διατηρεῖ ὅμως πρὸς χρῆσιν τούτου ἀριθμὸν τινὰ ἀνα-
βατῶν ἀσφαλιζόμενον οὕτω κατὰ τῆς νοθεύσεως τῶν γενεῶν. Θέ-
λουσα ὅμως ἵνα πλησιάσῃ καὶ τὴν πρώτην θεωρητικὴν μέθοδον, κατ-
έστησεν, ἔνθα τοῦτο ἦτο δυνατὸν, (ἐν τῇ Ἀλγερίᾳ) διάφορα μικρὰ
ἵπποφορβεῖα.

Ἀποφαισθέντος ὅμως ὅπως διὰ τοῦ ἐμπορίου γίνηται ἡ ἵππωνία,
ἀναγκαιῶς πρέπει ἵνα τὸ κράτος ἐπιβάλλῃ εἰς ἑαυτὸ τὴν ἀγορὰν,
ἀσφαλίζον οὕτω τῷ ἐμπορίῳ τὴν κυκλοφορίαν καὶ τὸ κέρδος· ἐπ'
αὐτῷ τούτῳ καλὸν ἵνα ἀγοράζῃται διαρκῶς ὁ αὐτὸς κατ' ἔτος ἀριθ-
μὸς. Οὕτως ἐν Γαλλίᾳ παρεδέξαντο τὴν κατ' ἔτος ἀντικατάστασιν

του $\frac{1}{8}$ του αριθμοῦ τῶν κτηνῶν στρατοῦ. Ἀληθές ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἀείποτε ἰσάριθμα ἐν τῷ στρατῷ πρὸς ἀντικατάστασιν, ἀλλὰ γιγνομένου τούτου πρὸς ἀντίσχυσιν τοῦ ἐμπορίου, ἀντικαθιστῶντες καὶ κτήνη δυνάμενα ἄλλως ἵνα ὑπηρετήσωσιν. Ἐκ τούτου ἐπιτεταίη ἐν τῷ στρατῷ συντήρησις κτηνῶν ἀκμαίων, ὕπερ λίαν ἐστὶν ἐπωφελές.

Εἰς τὴν Αὐστρίαν ἀγοράζονται οἱ ἵπποι νεώτατοι, ἥτοι τῶν 2—3 ἐτῶν ἡλικίας· τὸ σύστημα τοῦτο ἐστὶ καλὸν, καθότι ἀφ' ἐνὸς μὲν δὲν κοπιῶσιν ἐν νεαρᾷ ἡλικίᾳ, ὕπερ βεβαίως ἐγίνετο εἰ παρὰ τοῖς κυρίοις αὐτῶν (τοῖς γεωργοῖς) ἔμενον, ἀφ' ἑτέρου δὲ τρέφονται οἱ ἵπποι προσηκόντως, ὅπερ ἔχει μεγάλην ἐπιβροήν πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν. Ἐν Γαλλίᾳ προὔτιμησαν τὴν ἀγορὰν τῶν ἵππων ἡλικίας 4—5 ἐτῶν, καθότι τὸ αὐστριακὸν σύστημα ἐπαυξάνει τὰ μάλα τὰ τοῦ κράτους ἔξοδα.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς παραγωγῆς· περὶ δὲ τῆς ἐπιφορτίσεως λέγομεν ἐν συντόμῳ τ' ἀκόλουθα.

Ἐπιφορτίσις. Τὰ ἐν χρήσει μέσα πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν κτηνῶν ἐν τῷ στρατῷ εἰσὶ τοιαῦτα·

α) Ἀγοράζονται ἐν ἐκάστῳ σώματι οἱ ἀναγκαιοῦντες αὐτῷ ἵπποι. Τὸ σύστημα τοῦτο ὑπάρχει ἐν ἐνεργείᾳ εἰς Ῥωσίαν διὰ τὰ μὴ ἀποικισμένα συντάγματα· δὲν δύναται ὅμως ἵνα πανταχοῦ ἐφαρμόζηται, διότι τὰ σώματα τυγχάνουσιν ἴσως ὄντα ἔνθα δὲν εὐρίσκονται ἵπποι καλοὶ ἢ καὶ ἰσάριθμοι τοῦ ἀναγκαιοῦντος αὐτοῖς ποσοῦ.

β) Ὑπάρχουσιν ἐπιτροπαὶ ἐπιφορτισμέναι τὴν ἀγορὰν ἔξω τοῦ κράτους. Τὸ σύστημα τοῦτο ἐστὶν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Πρώσσις, ἔνθα ὄρισται ἡ ἀγορὰ δι' ὅλον τὸν στρατὸν, τοῦ ποσοῦ ὄντος σταθεροῦ.

γ) Σταθμοὶ ἀντικαταστάσεως (depot de remonte) ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Γάλλοις. Πολλοὶ ὑπαξιωματικοὶ ὑπὸ πρόεδρον περιέρχονται ἅπασαν τὴν Γαλλίαν πρὸς ἀγορὰν ἵππων· ἐπιθεωροῦντες δὲ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 4 πρὸς τὰ 5 ἔτη προσδιορίζουσι τοὺς φαινομένους καλοὺς δι' ὑπηρεσίαν, οὗτοι μεταφέρονται εἴτα ἐντός τῶν σταθμῶν ἔνθα διατρέφονται μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 5 ἔτους, ὅτε οἱ μὲν ἀποβλητέοι ἐπιστρέφονται τοῖς κυρίοις αὐτῶν, ἀπὸ δὲ τῶν μενόντων λαμβάνει ἕκαστος σῶμα, ἐν χρεῖᾳ, τὸν ἀναγκαιοῦντα αὐτῷ ἀριθμῶν.

Δ'. Ὁργανισμός.

Καλεῖται ὁργανισμὸς τοῦ στρατοῦ ἡ διάθεσις τῶν ἀτόμων τῶν ἀποτελούντων αὐτόν· καὶ πρῶτον μὲν ὀφείλει γὰρ στηρίζεσθαι ἐπὶ

τῶν ἀναγκῶν τοῦ πολέμου, δεύτερον δὲ ἵνα ὑποδιαίρη τὸν στρατὸν ὅπως ὑπηρετῆ ἐπὶ τὸ κάλλιον· ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ὁ ὁργανισμὸς ὀφείλει ἵνα ὠφελιμοποιῆ τὴν μάζαν τὴν συγκροτούμενην ὑπὸ τῶν ἀτόμων τοῦ στρατοῦ. Ἐντεῦθεν πηγάζει ἡ ὑποδιαίρεσις τῆς ἐνόπλου δυνάμεως εἰς δύο κατηγορίας. Εἰσὶ δὲ αὗται·

Α'. Δύναμις ἐνεργὸς ἢ μάχιμος.

Β'. Δύναμις ἄμαχος

Καὶ ἡ μὲν μάχιμος τοῦ στρατοῦ δύναμις διακρίνεται εἰς

Πεζικὸν,

Ἴππικὸν,

Πυροβολικὸν.

Ἡ δὲ μὴ μάχιμος, εἰς τὰ μὴ δι' ὅπλων ἐνεργοῦντα, οὐχ ἦτονος ὅμως ἀναπόφευκτα τῷ στρατῷ. Εἰσὶ δὲ

Τὸ Ἐπιτελεῖον,

Ἡ διαχειρίσις,

Ἡ χωροφυλακή.

Πεζικόν.

Τὸ πεζικὸν ἐστὶν ἡ βᾶσις παντὸς στρατοῦ, καθότι

1) Μάχεται ἐπὶ παντὸς ἐδάφους.

2) Μεθίσταται εὐκόλως ἀπὸ τοῦ ἀμυντικοῦ εἰς τὸν ἐπιθετικὸν πόλεμον.

3) Ἡ στρατολογία αὐτοῦ ἐστὶν εὐκόλος καὶ ὀλιγοδάπανος.

4) Ἡ ἐκπαίδεσις αὐτοῦ ἐστὶν ἡ πασῶν ἀπλουστέρη.

Ἐξερυνδῶντες τὰς καταστάσεις ὑφ' ἃς παρίσταται τὸ πεζικὸν ἐπὶ ὄρα πολέμου, διακρίνομεν τρεῖς· ἦτοι τὸ ἀναπαύεσθαι, τὸ πορεύεσθαι, τὸ μάχεσθαι.

Καὶ κατὰ τὰς τρεῖς καταστάσεις ταύτας διακρίνονται δύο εἰς ὑπηρεσίας· ἐλαφρὰ, βαρεῖα. Ὅθεν προκύπτει καὶ ἡ εἰς δύο εἶδη διαίρεσις τοῦ πεζικοῦ· ἦτοι

Εἰς πεζικὸν ἐλαφρὸν, καὶ εἰς πεζικὸν βαρὺ ἢ τῆς γραμμῆς.

Πραγματικῶς. Κατὰ τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ στρατοῦ τὸ πο^υ πεζικοῦ ἀναπαύεται, ἢ δ' ἐπαγρύπνησις ἀφιεροῦται εἰς σ^α, ἐλαφρὰ ἀποκαλούμενα. Κατὰ τὰς πορείας τοῦ ὄλου τοῦ ὄυ, ἀναγκαιῶς ὀφείλεται ἐπαγρύπνησις, ἥτις ἐπίσης ἐστὶν ὑπὲρ τῶν ἐλαφρῶν.

Τέλος κατὰ τὴν μάχην οἱ ἐλαφροὶ προετοιμάζουσι γῶνα καὶ καλύπτουσι διαφόρους ἐλιγμοὺς τοῦ ὄλου πεζικοῦ.

Τὴν εἰς ἐλαφροὺς καὶ τῆς γραμμῆς ὑποδιαίρειν τοῦ πεζικοῦ ἀνευρίσκομεν καὶ παρ' αὐτοῖς τοὺς ἀρχαίους.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες διήρουν τὸ πεζικὸν αὐτῶν ἐν γένει εἰς δύο, εἰς ὀπλίτας καὶ ψιλοὺς· καὶ οἱ μὲν ὀπλίται, ἀποτελοῦντες τὸ μῆγα τοῦ στρατοῦ, ἦσαν βαρέως ὀπλισμένοι καὶ ἐνήργουν διὰ τοῦ βάρους αὐτῶν, οἱ δὲ ψιλοὶ, λίαν ἐλαφρὰν φέροντες πανοπλίαν, εἶχον ὡς ὑπηρεσίαν τὸ ἀρχεσθαι τῆς μάχης, τὸ καλύπτειν τὸ λοιπὸν τοῦ στρατοῦ ἐν ὄρῳ μάχης, πορείας ἢ ἀναπαύσεως.

Ἡ φάλαγγς ἢ Μακεδονικὴ συνέκειτο ὑπὸ ὀπλιτῶν συνασπιζομένων.

Οἱ Ῥωμαῖοι κατὰ τὸν ὀργανισμόν τοῦ πεζικοῦ αὐτῶν, τὸ διήρουν ὡσαύτως εἰς βαρὺ καὶ ἐλαφρὸν ἢ Λεγεῶν συνεκροτεῖτο ὑπὸ τριῶν σοίχων, ὧν ἕκαστος ὑπὸ ἰδίου συνέκειτο εἶδους στρατιωτῶν, καθότι ὁ μὲν πρῶτος εἶχε τοὺς *hastaires*, ὁ δὲ δεῦτερος τοὺς *princes* καὶ ὁ τρίτος τοὺς *manupulus*, ἅπαντας βαρέως καὶ διαφόρως ὀπλισμένους.

Τὸ δὲ λοιπὸν, ὅπερ ἐπεφορτίζετο τὰς ἐλαφρὰς ὑπηρεσίας, συνέκειτο ὑπὸ *manupulus* ἐλαφρῶς ὀπλισμένων. Οἱ Ῥωμαῖοι τοσοῦτον ἐθεώρουν ἀναγκαῖον τὸν τοιοῦτον τοῦ πεζικοῦ ὀργανισμόν, ὥστε συνεκρότουσιν καὶ τὰ ἐλάχιστα πεζικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ στρατιωτῶν τῶν εἰδῶν τούτων.

Κατὰ τὸν μεσαιῶνα, ὅτε τὸ ὄλον τοῦ στρατοῦ συνεκροτεῖτο ὑπὸ ἐφίππων ἵπποτων, ἐξέλιπεν ἢ εἰς δύο εἶδη ὑποδιαίρειν τοῦ πεζικοῦ, ὅπερ περιεφρονεῖτο τότε ὑπὸ τῶν ἵπποτων καὶ κατεδικάζετο εἰς τυχαίας μικρὰς ἐργασίας, ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν ἐλαφρῶν ἦδη τελουμένων.

Τὸ πεζικὸν ἤρξατο ἀναλαμβάνον τὴν ἑαυτοῦ θέσιν κατὰ τὸν 14 αἰῶνα ὑπὸ τῶν Ἑλβετῶν, οἵτινες κατέστησαν αὐτὸ ὄπλον κύριον.

Παρὰ τοῖς Γερμανοῖς συνεκροτεῖτο τὸ πολὺ τοῦ πεζικοῦ ἐκ μεγάλων συμμοριῶν (4—6,000 ἀνδρῶν) ὀπλισμένων μὲ δόρατα· αἱ λοιπαὶ ὑπηρεσίαι ἐξετελοῦντο ὑπὸ σωμάτων ἐλαφρῶν. Οἱ αὐτοὶ Γερμανοὶ ἐπὶ Καρόλου ὀγδόου, ὀργανίσαντες ἐπὶ τὸ κάλλιον τὸ πεζικὸν αὐτῶν, ἀντικατέστησαν τὰς μεγάλας συμμορίας τοῦ βαρέως πεζικοῦ, ὑπὸ λόγχην 4000 ἀνδρῶν, παρέδωσαν δὲ τὴν ἐλαφρὰν ὑπηρεσίαν εἰς σωματίδια ἕτερα ἕκαστον ἐξ 150 ἀνδρῶν φερόντων τόξον καὶ ἀρβαλέτας.

Ὅτε ἐγένοντο γνωστὰ τὰ πυροβόλα ὄπλα καὶ πρὸ πάντων τὰ φορητὰ, ἐδόθησαν ταῦτα εἰς τοὺς ἐλαφροὺς. Μετ' ὀλίγον ὀπλίσθη μὲ αὐτὰ καὶ μικρὰ τοῦ στρατοῦ μερὶς, ὀνομασθέντες οἱ *μουσκετοφόροι* (*les mousquetaires*). Ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν πολέμων τὰ πυροβόλα φορητὰ ὄπλα εἰσέφρυσαν ἔτι μᾶλλον παρὰ τοῖς πεζοῖς τῆς γραμμῆς, ὧν ὀλίγιστοι ἔφερον τὰ δόρατα (*piques*) ἀπ' αὐτῆς τῆς

παρχῆς τοῦ 13 Λουδοβίκου. Κατὰ τὸν τριακονταετη πόλεμον, ἔδωκε καὶ ὁ Γουσταῦς Ἀδόλφος τὸ μουσκέτον εἰς τὸν στρατὸν αὐτοῦ.

Τὸ 1696 ἐγένετο παραδεκτὸν τὸ τυφέκιον φέρον τὴν λόγχην (*bayonnette*) ἐντὸς τοῦ σωλήνος, τότε δὲ τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς καὶ μὲν $\frac{2}{3}$ ἔφερον τὸ τυφέκιον, τὸ δὲ $\frac{1}{3}$ τὸ δόρυ.

Οὕτω καθ' ὅλην ταύτην τὴν ἐποχὴν τῆς ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου ὀπλισμοῦ εἰς τὸ νέον μεταβάσεως, τὸ μὲν πεζικὸν αἰείποτε εἰς βαρὺ ἢ τῆς γραμμῆς καὶ εἰς ἐλαφρὸν διηρείτο· ὁ δὲ ὀπλισμὸς ὁ διὰ πυρὸς ἐνεργῶν, ἀπ' ἀρχῆς μὲν εἰς τοὺς ἐλαφροὺς ἐδόθη, κατὰ μικρὸν δὲ εἰσέρχεται ἐν τῇ γραμμῇ. Ἄλλ' ὅτε τῷ 1700 ὀπλίσθη ὀλόκληρον τὸ πεζικὸν μὲ τὸ τυφέκιον πυροβολοῦν ἄνευ ἀνάγκης τοῦ ἀποσύρει τὴν λόγχην, τότε ἐξέλιπε μὲν ἢ ἀπὸ τοῦ ὀπλισμοῦ διακρίσει τῶν δύο εἰδῶν τοῦ πεζικοῦ, διετηρήθη ὅμως αὐτῆ τῆς διαφορᾶς τοῦ ὑπηρετεῖν ἕνεκεν.

Φρειδερίκος ὁ δεῦτερος συνεκρότει τοὺς ἐλαφροὺς τοῦ πεζικοῦ αὐτοῦ ὑπὸ λόχων κυνηγῶν (*chasseurs*) ἐν οἷς κατέταττε τὰ τέκνα τῶν κυνηγοφυλάκων (*gardes-chasse*), καθὸ καλοὺς ἀκροβολιστάς· ἔχον δὲ ἐν πολέμῳ εὐαρέστα ἀποτελέσματα, ἠύξησε τὸν ἀριθμὸν καὶ ἀπὸ λόχων συνεκρότησε τάγματα.

Ὡσαύτως ἐν Γαλλίᾳ διετηρεῖτο ἢ εἰς ἐλαφρὸν καὶ τῆς γραμμῆς διαίρειν τοῦ πεζικοῦ· τῷ δὲ 1788 ὑπῆρχον ἐν τῷ στρατῷ τάγματα πεζῶν κυνηγῶν καὶ ἐλαφρὰ ταξιρχαίαι.

Κατὰ τὰ ἔτη τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἔπαυσεν ἢ εἰς ἐλαφρὸν καὶ τῆς γραμμῆς διαίρειν τοῦ πεζικοῦ, διατηρηθέντος τοῦ τίτλου μόνον τῆς γραμμῆς· ἢ δὲ ὑπηρεσία, ἐλαφρὰ τε καὶ τῆς γραμμῆς ἐξετελεῖτο ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀνδρῶν.

Τῷ 1803 ἐπανῆλθε μὲν ἐν Γαλλίᾳ ἢ διαίρειν εἰς ἐλαφροὺς καὶ τῆς γραμμῆς, ἐξετελοῦντο ὅμως τὰ δύο εἶδη τῶν ὑπηρεσιῶν ἀδιακρίτως ὑφ' ἑκατέρων.

Τῷ 1804 διετηρήθησαν εἰς ἕκαστον τάγμα εἰς λόχος, ὁ τῶν ἀκροβολιστῶν (*Tirailleurs*), ἐπιφορτισμένους τὴν ἐλαφρὰν ὑπηρεσίαν. Τέλος ἢ Γαλλία καὶ πάλιν ἐπικηλήθη ἐν τὴν ἀνωτέρω τοῦ πεζικοῦ ὑποδιαίρειν ἄνευ διακρίσεως ὑπηρεσίας, ἀπὸ δὲ τοῦ Δουκὸς τῆς Αὐστρίας, υἱοῦ Φιλίππου τοῦ τελευταίου βασιλέως, εἰσῆχθησαν ἐκ νέου τὰ ἰδιαιτέρα σώματα τῶν τὴν ἐλαφρὰν ἐκπληροῦντων ὑπηρεσίαν καὶ συνεκροτήθησαν οὕτω τὰ τάγματα τῶν τότε μὲν κληθέντων οἱ κυνηγοὶ τῆς Ἀφρικῆς ἢ τῆς Ἀυστρίας, εἶτα δὲ κυνηγοὶ τῆς Βινσένης, νῦν δὲ κοινῶς ἀποκαλουμένων, οἱ πεζοὶ κυνηγοὶ.

Τοιαῦτα ἀνεξάρτητα σώματα διετηρήθησαν καὶ διατηροῦνται διαρκῶς παρὰ ταῖς ἄλλαις εὐρωπαϊκαῖς δυνάμεσι διάφορα φέροντα ὀνόματα. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ἐν γένει διακρίσεως τοῦ πεζικοῦ

ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδὲως ἦτο δυνατόν ἵνα διατηρηθῆται τὸ ἔλον τοῦ πάματος τούτου εἰς μίαν καὶ μόνην πωρείαν, ἀναγκαιῶς υποδιερίθη. Πρὸς ὄρισμόν δὲ τῆς μονάδος ἐλήφθη βάσις ἡ τακτική. Οὕτως ἀνεγνωρίσθη ὅτι ἡ μονὰς ἀνάγκη ἵνα

- 1) Ἡ κατ' ἀριθμὸν τοσαύτη, ὅπως ὁράται ὑπὸ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῆς.
- 2) Ἀκούη τὰ προστάγματα αὐτοῦ.
- 3) Παριστᾶ ἐν ὥρᾳ μάχης ἀντίστασιν τινα.

Ἀφ' ὧν τούτων ὁρμώμενοι παρεδέξαντο ἀπανταχοῦ ὡς μονάδα τοῦ πεζικοῦ τὸ τάγμα, οὗτινος ἡ ἀριθμητικὴ δύναμις ἐστὶ κατὰ τὰς διαφοροὺς ἐπικρατείας ἐξ 700—1000 ἀνδρῶν.

Διὰ τὸ εὐκόλον τῆς διαχειρίσεως τοῦ τάγματος κατὰ τὰς κινήσεις αὐτοῦ ἐκρίθη ἀναγκαῖον ἵνα τοῦτο μὲν διαιρηθῆται εἰς λόγους, ἕκαστος δὲ τούτων εἰς οὐλαμούς.

Πρὸς εὐκολωτέραν ἐκπλήρωσιν τῶν διαταγῶν τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ στρατοῦ παρεδέξαντο τὴν συγκέντρωσιν 2—4 Ταγμάτων ὑπὸ τὸν τίτλον Σύνταγμα· ὁ συγκροτῶν αὐτὸ ἀριθμὸς ταγμάτων ὀρίζεται ὑπὸ τῆς ἰδέας τοῦ ἐπιτηρεῖσθαι ὑπὸ τοῦ συνταγματάρχου, πρὸς δὲ καὶ τοῦ συγκαταλύειν.

Ἄνω τῶν συνταγμάτων εἰσὶν αἱ Ταξιαρχίαι καὶ αἱ Μεραρχίαι, αἰτινες λίαν σπανίως ἐν ὥρᾳ εἰρήνης ὑπάρχουσιν εἰς ταῦτ' οὐ συγκεντρῶμεναι.

Ἴππικόν.

Κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους (τοιούτ' ἂν τι δ' ἐγένετο καὶ κατὰ τὸν Μεσαιῶνα) τὸ ἵππικόν καθίστατο τὸ πρῶτιστον μέρος τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' ἅμα ἠθέλησαν ἵνα υποβάλλωσιν αὐτὸ εἰς ὄργανισμόν, εἰδὸν πάραυτα τὴν ἀνάγκην τοῦ παραχωρῆσαι τὴν θέσιν ταύτην εἰς τὸ πεζικόν, ὅπερ ἀφ' ἑτέρου ἔχει οὐ μικρὰν τοῦ ἵππικοῦ χρεῖαν· καθότι ἐν μὲν τῇ πορείᾳ τὸ ἵππικόν χρήσιμον ἐστὶν ἵν' ἀνιχνεύῃ τὸν ἐχθρὸν, περιβάλλῃ δὲ τὸν στρατόν· ἐν δὲ τῇ μάχῃ, ἵνα ἐπιφέρει τὸ ἀποφασιστικὸν κτύπημα κατὰ τῶν φαλάγγων τοῦ ἐχθροῦ, ἃς ἐπύραξεν ἤδη τὸ πῦρ τοῦ πεζικοῦ ἢ τοῦ πυροβολικοῦ· τέλος λίαν ἐστὶν ἐπιωφελὲς μετὰ τὴν νίκην πρὸς καταδίωξιν τοῦ ἠττηθέντος ἐχθροῦ.

Ἡ ἀναλογία τοῦ ἵππικοῦ πρὸς τὸ πεζικόν διαφέρει κατὰ τόπους.

- 1) Ἐνεκα τῶν μέσων ἅτινα ἕκαστον τούτων ἔχει πρὸς προμήθειαν τῶν ἵππων.
- 2) Ἐνεκα τῶν περιπετειῶν τοῦ πολέμου, ἧτοι τῶν ἐπιγιγνομένων στερησῶν ἢ αὐξήσεων μέσων προμηθειᾶς.

Οὕτως ἐν Αὐστρίᾳ τὸ ἵππικόν ὑπῆρξεν ἐν γένει περὶ τὸ $\frac{1}{4}$, οὐδέποτε δὲ τὸ $\frac{1}{3}$ τοῦ πεζικοῦ, καὶ ὁμοίως μετὰ τὰς μεγάλας καὶ ἀνεπινορθάτους φθοράς ἃς ὑπέστη κατὰ τὴν μάχην τῆς Αὐστερλίτσης (Austerlitz) ὑπεχρέωθη ἵνα ἐλαττώσῃ αὐτὸ μέχρι τοῦ $\frac{1}{9}$ τοῦ πεζικοῦ.

Τοῦναντίον ἐν Γαλλίᾳ μέχρι τῶν 1805 τὸ ἵππικόν ἦτο τὸ $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{7}$ τοῦ πεζικοῦ· ἀλλὰ μετὰ τὴν νίκην τῆς Αὐστερλίτσης παρουσιάσθησαν αὐτῷ τοσαῦτα μέσα ἐξωτερικῆς προμηθειᾶς, ὥστε ἠύξησε τὴν ἀναλογίαν εἰς τὸ $\frac{1}{6}$.

Τὰ Γερμανικὰ κράτη ὥρισαν, διὰ κανονισμῶν, τὴν δύναμιν τοῦ ἵππικοῦ εἰς τὸ $\frac{1}{7}$ τοῦ πεζικοῦ.

Ἐὰν ἀποβλέψωμεν εἰς τὰς ὑπηρεσίας, ἃς προσφέρει τὸ ἵππικόν, μακρῖνον ὡς καὶ εἰς τὸ πεζικόν δύο εἶδη.

α) Ἐχομεν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν προφυλακῶν διὰ τὴν ἀνίχνευσιν τὴν εὐκόλον καὶ ταχεῖαν διαδίβασιν τῶν διαταγῶν τῶν ἀρχηγῶν· τέλος παντοσιδεῖς ἐτέρας ὑπηρεσίας ἐλαφράς.

β) Τὴν ἐν ὥρᾳ μάχης διὰ τῆς μάχης ἐνέργειαν.

Τούτῃθεν ἐπήγαγεν ἡ εἰς δύο εἶδη ὑποδιαίρεσις τοῦ ἵππικοῦ, ἧτοι εἰς ἐλαφρὸν, εἰς δ' ἐμπιστεύονται αἱ πρῶται ὑπηρεσίαι· εἰς βαρὺ, οὗτινος ὑπηρεσία ἐστὶν ἡ δευτέρα.

Καὶ τοιαύτη μὲν ἐστὶν ἡ ἀφορμὴ τῆς διακρίσεως τοῦ ἵππικοῦ κατὰ τὰς ὑπηρεσίας· ὑπάρχει ὁμοίως καὶ ἐτέρα, ἡ τῆς φυσικῆς καταστάσεως τῶν ἵππων. Πραγματικῶς, ἐν παντὶ τόπῳ ὑπάρχουσι σχετικῶς ἧτοι μεγαλόσωμοι, μὴ ἀντέχοντες εἰς πολλὸν κόπον ἔχοντες δ' ἀφ' ἑτέρου χρεῖαν πολλῆς τροφῆς· οἱ ἵπποι οὗτοι συνιστῶσι τὸ βαρὺ ἵππικόν. Ἐτεροὶ ἵπποι τοῦναντίον εἰσὶ μικρόσωμοι, εὐκαμπτοὶ, τὰ μάλα φέροντες τὸν κόπον καὶ ἀνάγκην ἔχοντες ὀλίγης τροφῆς· ἐκ τούτων συγκροτεῖται τὸ ἐλαφρὸν ἵππικόν.

Τῶν μεσαιῶν τάξεως ἵππων χρῶνται διὰ τὸ ἵππικόν τὸ μεσαῖον τῆς γραμμῆς καλούμενον, πληροῦν δὲ τὰ καθήκοντα ἀμφοτέρων τῶν προφῆθέντων εἰδῶν ἵππικοῦ.

Ἀνεγνωρίσαμεν τὴν ἀνάγκην μονάδος διὰ τὸ πεζικόν· ἡ αὐτὴ ἀνάγκη ἐγέννησε διὰ τὸ ἵππικόν ὡς μονάδα τὴν ἰλην, ὀριζομένην ἀπὸ τῆς ἰδέας τοῦ δύνασθαι ἵνα,

- 1) Ἐλίσῃ,
- 2) φέρῃ ἀποτελεσμα,
- 3) ἢ ὑπὸ τὰ βλέμματα τοῦ διοικούντος αὐτὴν· οἱ κατ' ἐπικράτησιν συγκροτοῦντες αὐτὴν ἵπποι εἰσὶ τὸν ἀριθμὸν 100—280.

Ἡ ἰλη διὰ τοὺς ἐλιγμούς αὐτῆς διηρέθη, ποῦ μὲν εἰς δύο λόγους

(ήμιλαρχίας) (compagnies), ποῦ δὲ εἰς τέσσαρας ἀνεξαρτήτους οὐλαμούς.

Ἡ μονὰς ἢ ἀνωτέρα τῆς ἴλης, ἀναγκαῖα οὖσα διὰ τὸ εὐκολόν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τὸ κανονικὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, ἐστὶ τὸ *σύνταγμα*. Τοῦτο παραδέξατο ἕκαστα ἢ Εὐρώπῃ συγκροτούσα αὐτὸ κατὰ τόπους ὑπὸ διαφόρου ἀριθμοῦ ἰλῶν, μήποτε ὑπερβάτους τὰς ἑκτῶ, κοινῶς δὲ ἀναμέσον τῶν 4 καὶ 6 κειμένου.

Τοῦ ἐλαφροῦ ἰππικοῦ δίδοντος πολλὰ ἀποσπάσματα διὰ τὰς πολυειδεῖς ἐμπιστευόμενας αὐτῷ ὑπηρεσίας, ἀνεγνωρίσθη παρὰ πᾶσιν ἀναγκαῖον ἵνα ἕκαστον μὲν σύνταγμα ἐλαφρὸν συγκροτῆται ὑπὸ πλείονων ἰλῶν ἢ τὸ βαρὺ, ὅπως μὲν ἀριθμὸς τις αὐτῶν παρὰ τῷ διοικητῇ τοῦ συντάγματος, ἐκάστη δὲ ἴλη ἐλαφρὰ ἔχη πλείονας ἀνδρας ἢ ἡ βαρεῖα, ὅπως ἀντέχη κατὰ τῶν προσγιγνομένων αὐτῇ φθορῶν.

Μετὰ τὸ σύνταγμα ὑπάρχει ἡ Ἰππαρχία καὶ ἡ Μεραρχία, καὶ ἡ πρώτη συγκροτεῖται ἐκ δύο ἕως τριῶν συνταγμάτων, ἡ δὲ δευτέρα ἐκ δύο ἕως τριῶν ἰππαρχιῶν.

Εἴπομεν ὅτι ἡ εἰς Ταξιαρχίας καὶ Μεραρχίας διαίρεσις τοῦ πικροῦ ἐν ὧρα μόνον πολέμου ἀναφαίνεται, συγκεντροῦσα τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, καθόσον ἐν ὧρα εἰρήνης δὲν ὑπάρχει ἀναγκαῖα, ἐστὶ δ' ἄλλως δύσκολος ἢτε ἐκπαίδευσις καὶ διαχειρίσις.

Καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὸ ἰππικὸν, βλέπομεν τοιαύτας ἐσχηματισμένας ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης ἐν ὧρα εἰρήνης, διότι ἐπ' ἀνάγκης καθίσταται ἵνα τὸ ἰππικὸν ἀπὸ τῆς εἰρήνης αὐτῆς τυγχάνῃ ἐτοιμον διὰ πόλεμον, ὅτε δυσκόλως ἀποκτᾷ τὴν πρέπουσαν αὐτῷ σύστασιν καὶ ἐκπαίδευσιν.

Πυροβολικόν.

Ὁ ὀργανισμὸς τοῦ πυροβολικοῦ ὀφείλει ἵνα ἀποκρίνηται πρῶτον μὲν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς διαχειρίσεως καὶ ὑπηρεσίας αὐτῶν τῶν πυροβόλων, δεύτερον δὲ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ἐτέρων σιγῶν, εἰς τὸ ὄπλον τοῦτο προσκεκολλημένων, ἥτοι τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὀπλοποιεῖων — τῶν πυριτουργείων — τῶν καταστημάτων τοῦ πυροβολικοῦ κτλ. κτλ.

Καὶ διὰ μὲν τὴν ἐν γένει ὑπηρεσίαν τοῦ ὄπλου τούτου γρεῖα ἐπὶ ἐνὸς ἐπιτελείου διαφόρων ἀξιωματικῶν, παντὸς βαθμοῦ, ἀρμοδίας διανεμημένων.

Διὰ δὲ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν τῶν πυροβόλων ὑπάρχει τὸ σῶμα τῶν πυροβολιστῶν, ἀπολύτως τὰ πυροβόλα ὑπηρετοῦν.

Τὸ σῶμα τοῦτο ἐστὶν ὑποδιηρημένον, ἐλήφθη δὲ μονὰς ἢ *κανονο-*

στοιχία, συγκροτούμενη κατὰ τόπους ἀπὸ 6—8 πυροβόλα· ὁ ἀριθμὸς οὗτος ὠρίσθη ἵνα παράγῃ ἐπίσημον ἀποτέλεσμα εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον ἐνεργούντων τῶν πυροβόλων.

Τὸ προσωπικὸν τὸ ὑπηρετοῦν τὰ πυροβόλα διαιρεῖται εἰς δύο· οἱ μὲν διαχειρίζονται αὐτῶν εἰς κατὰ τύπους 6—10· οἱ δὲ τὰ ὑποζύγια ὀδηγοῦντες, ὅσοι πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖοισιν. Οὗτω τὸ προσωπικὸν μιᾶς κανονοστοιχίας, τῶν ἀξιωματικῶν, τῶν πυροβολιστῶν καὶ ὀδηγῶν εἰς ἐν ἀριθμουμένων, δυνατὸν ἵνα ἀναβαῖνῃ εἰς 200 ἄνδρας.

Παρεδέξαντο ὡς μονάδα ἀνωτέραν, διὰ τὴν ταυτότητα ἐκπαιδεύσεως καὶ κανονικότητα οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, τὸ *σύνταγμα*, ποῦ μὲν συγκροτούμενον, κατὰ τόπους, ὑπὸ ἀριθμοῦ τινος κανονοστοιχιῶν, ποῦ δὲ τὴν Ταξιαρχίαν (Brigade) εἰς τάγματα ὑποδιηρημένην, ἕκαστον δὲ τούτων περιλαμβάνον ἀριθμὸν τινα κανονοστοιχιῶν ἢ λόγων.

Αἱ εἰς τὸ πυροβολικὸν προσκολλημέναι ἰδιαιτέραι ὑπηρεσίαι εἰσὶν·
α) *Οἱ πυροτεχνουργοὶ*, κατχινόμενοι μόνον εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πυροτεχνημάτων τοῦ πολέμου· ἐν Αὐστρίᾳ οὗτοι συγκροτοῦσι σῶμα ἴδιον.

β) *Τὸ σῶμα τῶν γεφύροποιῶν*, ὧν ἡ ὑπηρεσία ἐστὶ τὸ προπαρασκευάζειν καὶ ρίπτειν τὰς στρατιωτικὰς γεφύρας. Τὸ σῶμα τοῦτο ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ ἐστὶν ἀποκλειστικῶς προσκεκολλημένον εἰς τὸ πυροβολικόν, ἐν δὲ τῇ Πρωσσίᾳ εἰς τὸ μηχανικόν, ἐν δὲ τῇ Αὐστρίᾳ ἐστὶν ἀνεξάρτητον, ἐν ὧρα πολέμου μόνον τιθέμενον ὑπὸ τὴν ἀμεσον διεύθυνσιν τοῦ σώματος τῶν ἐπιτελῶν.

γ) *Οἱ τεχνῖται*. Τὸ ὕλικόν τοῦ πυροβολικοῦ τοσοῦτον πολυπληθές ὑπάρχει, ὥστε οὐδόλως ἠδύναντο ἵνα ἀποφύγῃ τὴν δικτήρησιν τεχνιτῶν, ἰδίως ἀσχολουμένων περὶ τὰς κατασκευὰς τοῦ πυροβολικοῦ· ἐὰν οἱ τεχνῖται ὧσιν ἰδιῶται, δυνατὸν μὲν ἵνα ὑπηρετώσῃ καλῶς ἐν ὧρα εἰρήνης, καὶ τοῖ τοῦ συστήματος τούτου πλείστα παρουσιάζοντος ἐλαττώματα· ἀλλ' ἐν ὧρα πολέμου καθίσταται τοῦτο πάντη ἀνεφάρμοστον καὶ ἐπιβλαβές, διότι ἀνάγκη ἵνα, μετὰ τοῦ στρατοῦ, σίρωμεν ἰδιῶτας, ὑποβάλλοντες αὐτοὺς ἄνευ πειθαρχίας εἰς τοὺς παντοειδεῖς τῆς ἐστρατείας κόπους. Ἐντεῦθεν προέκυψεν ὁ ὀργανισμὸς στρατιωτικῶν τεχνιτῶν εἰς *λόγους* διηρημένον.

δ) Τῶν αὐτῶν αἰτιῶν ἕνεκεν ἡ ὀδηγία τῶν ἀμαξῶν τοῦ πυροβολικοῦ ἔπαυσεν ἀνήκουσα εἰς τοὺς ἰδιώτας καὶ ἐδόθη τῷ 1800 ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος τοῦ Α' εἰς τοὺς στρατιώτας, οἵτινες συνεκρότησαν ἴδιον σῶμα *ζευγιτῶν* τοῦ πυροβολικοῦ (*Letrain des voitures de l'artillerie*).

Μηχανικόν.

Ἐκτὸς τῶν ἐνεργῶν ὄπλων τοῦ πεζικοῦ, τοῦ ἵππικοῦ, τοῦ πυροβολικοῦ, δι' ὧν γίνεται ὁ πόλεμος, ἡ ὀχύρωσις τῶν πόλεων ἢ ἀξιοσημειώτων σημείων καὶ ἡ τούτων ἐπιτηδεῖα προσβολή καὶ υπεράσπισις ἐγέννησε τὴν συγκρότησιν τοῦ μηχανικοῦ, εἰς ἃ ἀφιερῶθη πρὸς τοῖς ἄλλοις ἢ κατασκευὴ καὶ ἐπιτήρησις τῶν δημοσίων τοῦ στρατοῦ κτιρίων.

Τὸ σῶμα τοῦτο δυνατὸν ἵνα συγκροτῆται ὑπὸ μόνων ἀξιωματικῶν, ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ὁποίων ὑπηρετοῦσιν ἐν ὧρα χρείας ἐργάζονται ἰδιωτῶν· οὐχ ἦττον ὅμως διὰ τὰς προμνημονευθείσας αἰτίας, προὔτιμήθη ἡ ὀργάνισις ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν στρατιωτικὴν ἱεραρχίαν· οἱ ἄνδρες οὗτοι ὑπὸ τὴν γενικὴν ἔποψιν προωρισμένοι ὄντες δι' ἐργασίαν καὶ οὐχὶ διὰ πόλεμον, διαιροῦνται εἰς λόχους· οὐχ ἦτον ὅμως χάριν τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως συγκεντροῦνται οἱ λόχοι οὗτοι εἰς τάγματα ἢ καὶ εἰς συντάγματα.

Εἶπομεν ὅτι ἡ στρατιωτικὴ δύναμις ἐνὸς κράτους δυνατὸν ἵνα διαιρεθῆ εἰς σώματα μάχιμα καὶ εἰς σώματα μὴ μάχιμα ἢ ἀμαχὰ καὶ περὶ μὲν τῶν πρώτων ἐν συνόψει ἀνεφέραμεν ὅτι, εἶδει, ἀναφερομεν ἤδη καὶ ὅ,τι δεῖ περὶ τῶν τελευταίων.

Σώματα ἔξω γραμμῆς ἢ ἀμαχὰ.

Τὰ μὴ πολεμοῦντα στοιχεῖα τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, οὐχ ἦττον ὅμως ἀναπόφευκτα ταῦτα εἰσίν·

- α) Τὸ γενικὸν Ἐπιτελεῖον,
- β) Ἡ διαχειρίσις (administration),
- γ) Ἡ χωροφυλακή.

Γενικὸν Ἐπιτελεῖον.

ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον περιλαμβάνονται οἱ στρατηγοί, οἱ τὴν διεύθυνσιν τοῦ στρατοῦ ἐπιφορτισμένοι. Εἶδομεν τὸν στρατὸν διηρημένον εἰς Ταξιαρχίας, Ἰππαρχίας καὶ Μεραρχίας, ἀνάγκη ὅθεν διοικητῶν τούτων, οἵτινες ὑποστράτηγοι καὶ ἀντιστράτηγοι καλοῦνται.

Ἰπεράνω τοῦ βαθμοῦ τούτου, καὶ πρὸς διοίκησιν σώματος στρατοῦ ἢ στρατοῦ ἐν γένει, ὑπάρχει ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ μόνος ὁ βαθμὸς τοῦ στρατηγοῦ (Marechal), ἐν δὲ τῇ Γερμανίᾳ ὑπάρχουσι δύο, ἴσῳ ὁ τοῦ στρατηγοῦ καὶ ὁ τοῦ στρατάρχου (Marechal, Feld—Marechal), τ' αὐτὰ ὅμως καὶ οἱ δύο ἔχοντες καθήκοντα.

πρὸς ἐπαγρύπνησιν, διάδοσιν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τῶν στρατηγῶν ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνάγκη συγκροτήσεως σώματος, συγκειμένη ὑπὸ ἀξιωματικῶν ἰδίων λαβόντων ἐκπαίδευσιν· ἐντεῦθεν ὠνομάσθη τὸ σῶμα τῶν ἐπιτελῶν εἰς ἃ ἀφιερῶθησαν καὶ ἕτεραι ἀσχολίαι, μὴ καθαρὸν στρατιωτικὸν ἔχουσαι χαρακτῆρα.

Οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι· διὰ τε τὴν ἐκπλήρωσιν διαταγῶν καὶ τὰς λοιπὰς ὑπηρεσίας, ἔχουσιν ἀνάγκην στρατιωτῶν ἰδίως αὐτοῖς ὑπηρετούντων· οὕτως ὑπάρχουσι ἀπανταχοῦ σώματα εἰδικῶς εἰς τὸ ἐπιτελεῖον προσκεκολλημένα· ἐν μὲν τῇ Αὐστρίᾳ εἰσὶ πρὸς τοῦτο οἱ καλούμενοι Ἀρχαῖοι τοῦ ἐπιτελείου, ἐν δὲ τῇ Γαλλίᾳ οἱ ὀδηγοὶ ἄπαντες ἔφιπποι.

Στρατιωτικὴ διαχειρίσις.

Ἡ Κυβέρνησις κράτους τινος ὀφείλει ἵνα ἐξασφαλίσῃ ἐν τῷ στρατῷ αὐτῆς πᾶν ὅ,τι ἀναγκαῖοι τοῖς ἀποτελοῦσιν αὐτὸν ἀτόμοις ἄτινα ὀφείλουσι ἵνα περὶ οὐδενὸς ἑτέρου ἢ περὶ τῆς πληρώσεως τοῦ στρατιωτικοῦ αὐτῶν καθήκοντος μεριμνῶσι· περιλαμβάνεται ὅθεν ὑπὸ τὴν γενικὴν ἔκφρασιν *στρατιωτικὴ διαχειρίσις* τὸ σύνολον τῶν χρεῶδων τούτων, ἅτινα εἰσίν·

1) Ἡ τροφοδοσία,

2) Ἡ ἐνδυμασία,

3) Ἡ στρατοπέδευσις,

4) Ἡ νοσηλεία,

5) Ἡ μεταφορά.

Ἀπκσαι αἱ ὑπηρεσίαι αὗται ἐπέφερον τὴν συγκρότησιν σωμάτων ὅλων ἀμάχων, ἅτινα τοῦ μὲν δι' ἕκαστον τῶν κλάδων τούτων εἰσὶ διακεκριμένα, τοῦ δὲ συγκεχωρευμένα.

Ἐπὶ ὅλων τούτων τῶν ὑπηρεσιῶν ἐφίσταται τὸ σῶμα τῶν φροντιστῶν (le corps des Intendants), ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ἀπ' εὐθείας ἐξαρτώμενον.

Ἡ μεταφορὰ τῶν ἀμαξῶν καὶ τοῦ ὀυλοῦ τοῦ εἰς τὸν στρατὸν ἐν γένει ἀναγκαίου ἀνήκει εἰς ἴδιον σῶμα τῶν ζευγῶν τοῦ στρατοῦ (les trains des équipages de l'armée) ἐν ᾧ παρά τινα συχωνεύεται καὶ τὸ τῶν ζευγῶν τοῦ πυροβολικοῦ.

Χωροφυλακή.

Ἡ ἐν τῷ στρατῷ διατήρησις τῆς τάξεως καὶ τῆς ἐν νόμῳ διαβίσεως ἐπέφερε τὴν ἀνάγκην συστάσεως ἀστυνομίας ἐνόπλου, ἥτις

καλεῖται *χωροφυλακή*. Αὕτη ἐν μὲν ὥρᾳ πολέμου κατὰ τμημάτα διηρημένη παρακολουθεῖ τὰ διάφορα τοῦ στρατοῦ σώματα, ἐν δ' ὥρᾳ εἰρήνης προσφέρει τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς ἐν γένει πρὸς ὅλην τὴν κοινωνίαν.

Αἱ ὀλίγαι αὗται λέξεις ἄς ἔγραψα περὶ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τῶν ἐπικρατειῶν, καὶ ἡ σύντομος ἐκθεσις ἦν ἐποίησα περὶ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῆς, περὶ τῆς στρατολογίας, τῆς ἱππωνίας καὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἐν γένει τοῦ στρατοῦ, γενῶσι θεθαίως ζητήματα λεπτομερείας ἀπέραντα, καθ' ὧν καὶ ὁ νουνεχέστερος παρ' ὀλίγον κατασυντρίβεται· καὶ ὅμως, μὴ δυνάμενοι ἵνα μακρυνθῶμεν τῆς ἐντελεστήρας μορφώσεως, ἀφ' ἧς ἡ πατρίς πολλὰ προσδοκᾷ, ὀφείλομεν ἵνα ἐντρίβωμεν ἀεὶποτε καὶ εὐρωμεν ὅ,τι ἀγαθὸν πρὸς ὄφελος τῆς κοινωνίας.

Περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ συστήματος τῆς Πρωσσίας.

Ἰπὸ ΒΑΣΙΛΕΥΣΙΟΥ ΙΩ. ΒΑΛΤΙΝΟΥ,

ὕπολοχαγοῦ τοῦ πυροβολικοῦ.

Ἐξαιρουμένων τῶν γενικῶν ἀρχῶν αἵτινες εἰσὶν ἡ βῆσις παντὸς ὀργανισμοῦ τοῦ μονίμου στρατοῦ, ὑπάρχουσιν αἱ λεπτομέρειαι αὐτοῦ, αἵτινες διάφοροι κατὰ τόπους εἰσὶν· αἱ διαφοραὶ αὗται εἰσὶ συνέπεια τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐδάφους, τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτου μιᾶς ἐκάστης ἐπικρατείας. Καλεῖται δὲ *στρατιωτικὸν σύστημα* κράτους τινὸς ὁ μηχανισμὸς δι' οὗ ὀργανίζονται αἱ δυνάμεις τοῦ μονίμου αὐτοῦ στρατοῦ, ὡς καὶ πάσαι ἄλλαι ὧν ποιεῖται χρῆσις πρὸς ὑποστήριξιν καὶ ἐνίσχυσιν αὐτοῦ.

Ὁ καλὸς στρατηγὸς μὴ ἀρεσκόμενος εἰς μόνην τὴν ἐν ὥρᾳ μάχης διάγνωσιν τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ, ὀφείλει ἵνα γινώσκῃ ἐκ προοιμίων τὴν στρατιωτικὴν στατιστικὴν τοῦ κράτους καθ' οὗ ὁ πόλεμος, ὡς καὶ πάντων ὄσων ἐθνῶν, πρὸς ἃ ἴσως ποτὲ ἡ πατρίς αὐτοῦ πολεμήσει.

Ἐκτὸς δὲ τούτων πᾶς ἀξιωματικὸς, γενικὰ διερευνῶν συμφέροντα, ὀφείλει ἵνα καὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ γινώσκῃ καλῶς τὸ στρατιωτικὸν σύστημα, καὶ πάντων ὄσων ἄλλων ἐθνῶν, καθόσον ἐν αὐτοῖς εὐρίσκει μέσα συγκρίσεως πρὸς τὸ πατρίων, ἴσως δὲ καὶ ἀφορμὴν βελτιώσεως αὐτοῦ.

Ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης ιδέας ὀρμώμενος προτίθημι ἵνα, ἐν ὅσων οἶόν τε ὀλίγοις, διεξέλθω κατὰ καιροῦς τὰ στρατιωτικὰ συστή-

ματα τῶν τεσσάρων μεγάλων ἡπειρωτικῶν δυνάμεων, ἧτοι τῆς Γαλλίας, Ῥωσσίας, Αὐστρίας καὶ Πρωσσίας, ἀρχόμενος ἤδη ἀπὸ τῆς τελευταίας.

ἵνα διαγνώσωμεν καλῶς τὸ στρατιωτικὸν σύστημα τῆς Πρωσσίας ἀνάγκη ἵνα σπουδάσωμεν τὰς ἀνάγκας, τὴν ἔκτασιν, τὰ ὄρια, τὸν πληθυσμὸν καὶ τὸν δημόσιον πλοῦτον αὐτῆς.

Καὶ αἱ μὲν ἀνάγκαι τοῦ Πρωσσικοῦ κράτους εἰσὶν, ὡς καὶ παντὸς ἑτέρου, ἡ τήρησις τῆς ἐσωτερικῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἀνεξαρτησίας, ἅτινα οὐδὲως ἀπαιτοῦσι τὴν ὑπαρξίν τοσούτου μονίμου στρατοῦ, οἷος ὁ Πρωσσικός. Θέλουσα ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἵνα τηρήθῃσι ἡξιοπρεπῆ παρὰ ταῖς μεγάλας τῆς Ἡπείρου δυνάμεις ὀργάνισε δύνανμιν ἔνοπλον παρὰ τοῖς πᾶσι σεβαστῆν.

Ἐκτασις. Ἡ ἔκτασις τῆς Πρωσσικῆς ἐπικρατείας ἔστι 5076 $\frac{1}{2}$

□ γεωγραφικῶν μιλίων, διαιρεῖται δὲ εἰς δύο ὅλως ἀποκεχωρισμένα μέρη, ὧν ἀναμέσον κείνται ἐπικράτεια τινὲς τῆς Γερμανικῆς Διαίτης· καὶ τὸ μὲν *Ἀνατολικὴ Πρωσσία*, τὸ δὲ *Δυτικὴ* καλεῖται. Καὶ ἡ μὲν ἀνατολικὴ διαιρεῖται εἰς ἕξ ἐπαρχίας αἵτινες εἰσὶ τὸ Βρανδεμβούργον, ἡ Πομερανία, ἡ Σιλεσία, ἡ Σαξωνία, ἡ Ποσνία, καὶ ἡ ἰδίως Πρωσσία καλουμένη, ἡ δὲ δυτικὴ εἰς δύο ἐπαρχίας αἵτινες εἰσὶν ἡ Βεστροφιλία καὶ ἡ Ῥηνοπρωσσία.

Αἱ κύρια ὁδοὶ τοῦ κράτους, αἵτινες ἐνοῦσι τὴν ἀνατολικὴν καὶ τὴν δυτικὴν Πρωσσίαν, διασχίζουσι τὴν Ἀσσίαν-Κασέλην.

Ἡ διαίρεσις αὕτη τοῦ κράτους, εἰς δύο ἀπ' ἀλλήλων κεχωρισμένα καὶ μεμικρυσμένα τεμάχια, ἐστὶ μέγα πλημμελήμα, καθότι πολέμου ἐπισυμβάντος, ἀνκώφευκτον ἐστὶ τὸ διατηρῆσαι φιλικὰς τὰς σχέσεις πρὸς τὰ διάμεσα κράτη, ἢ τοιοῦτου τινὸς μὴ γιγνομένου, ἀνάγκη ἐμπιστευθῆναι τὴν φυλακὴν ἐνὸς τῶν τεμαχίων εἰς ξένας δυνάμεις.

Ὅρια. Ἡ ἔκτασις τῶν ὀρίων τῆς Πρωσσικῆς ἐπικρατείας ἔστι 1500 λευγῶν, ὧν 200 εἰσὶν ἀκτὴ παρὰ τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν. Τὸ λοιπὸν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰ μεθόρια τῶν παραπλησίων ξένων χωρῶν.

Ὅττω 320 λεῦγα εἰσὶ πρὸς τὴν Ῥωσίαν, 150 πρὸς τὴν Αὐστροίαν, αἱ δ' ἕτεροι πρὸς τὰ λοιπὰ τῆς Γερμανικῆς κράτη.

Πληθυσμὸς. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Πρωσσίας ἐγγίζει τὰ 14,000,000 κατοίκων, ὧν τὰ 4 ἑκατομμύρια κατοικοῦσι τὴν δυτικὴν Πρωσσίαν· οὗτοι ἐν ὥρᾳ πολέμου ὑποχρεοῦνται ἵνα ὑπερασπίσωσι τὴν ἐαυτῶν χώραν ἀνεξαρτήτως.

Οἰκονομικά. Ὁ προῦπολογισμὸς τῶν μὲν ἐσόδων ἐστὶ κατὰ μέσον λόγον 210,000,000 φράγκων, ὁ δὲ τῶν ἐξόδων 200,000,000 φρ.

ὦν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐν ὧρα εἰρήνης, ἀποβόραξ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ στρατοῦ. 85—90,000,000 φράγκων. Τὸ δημόσιον χρέος ἀναβαίνει εἰς 750,000,000 φράγκων.

Δημοσία Δύναμις. Ἡ δημοσία δύναμις τῆς Πρωσσίας εἰρήται μία τῶν ἰσχυροτέρων καὶ ἀριστα διοργανισμένων, συγκοτημένη ἐν ὧρα εἰρήνης ἐξ 131,000 ἀνδρῶν, ὧν 18,000 σχηματίζουσι τὴν βασιλικὴν φρουράν.

- 70,000 τὸ πεζικόν.
- 15,700 τὸ πυροβολικόν.
- 19,000 τὸ ἵππικόν.
- 4,800 τὸ μηχανικόν.
- 1,700 τὴν χωροφυλακὴν.

Ἐν οἷς προσθετέος ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν παντὸς βαθμοῦ καὶ ὕπλου.

Ἡ δύναμις αὕτη συγκροτεῖται ἐν ὧρα πολέμου ἐκ 550,000 ἀνδρῶν, ἔχουσα ἀείποτε δύο ἰσχυρὰ ἐπιτακτικὰ σώματα ἔτοιμα πρὸς πᾶσαν ἐνδεχομένην πολέμιον ἐπιχώρησιν.

Τὰ ἰσχυρότερα ὄλων τῶν φρουρῶν τῆς Πρωσσιακῆς μοναρχίας ὑπάρχουσι τὸ Δάντσικον, Σέδινον, Μαγδεβούργον, ἡ Ἐρφουρδία, Μίνδη, Κωλονία, τὸ Ἰουλιακόν, ἡ Κομφλουεντία, ἡ Γλογοβία, ἡ Ποσνία, καὶ ἄλλα τινά.

Ἡ ἔνοπλος δύναμις τῆς Πρωσσίας συνιστᾶται ἐκ τεσσάρων στοιχείων κεχωρισμένων ἀπ' ἀλλήλων, περιλαμβανόντων δὲ ἅπαντα τὸν πληθυσμὸν τοῦ ἄρβενος φύλλου ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν 17—50 ἐτῶν τὰ στοιχεῖα ταῦτα εἰσὶ

α) Ὁ μόνιμος στρατὸς συγκροτούμενος ὑπὸ νέων ἡλικίας 20—25 ἐτῶν.

β) Ἡ ἐπιφυλακὴ τῆς πρώτης προσκλήσεως, περιλαμβάνουσα τοὺς νέους ἡλικίας 20—25 ἐτῶν, μὴ ταχθέντας ἐν τῷ στρατῷ.

γ) Ἡ ἐπιφυλακὴ τῆς δευτέρας προσκλήσεως, περιλαμβάνουσα τοὺς ἀπὸ 30—40 ἐτῶν ἡλικίας.

δ) Ὁ γενικὸς ἐφοπλισμὸς, περιλαμβάνων τὸ λοιπὸν τοῦ πληθυσμοῦ ἀπὸ τῆς ἡλικίας 17—50 ἐτῶν, μὴ ἀνήκοντας εἰς τὰ ἕτερα στοιχεῖα.

Ἐξετάσωμεν ἤδη ἕκαστον τῶν στοιχείων τούτων ἰδίᾳ.

(ἔκολουθεῖ)

Λ Ο Γ Ο Σ

Ἐκφωνηθεὶς ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου Ἐλευθερίου Σχινᾶ παρὰ * *

Παραπέμπομεν σήμερον, φίλοι συνάδελφοι, τὸν Ἀντισυνταγματάρχην καὶ Διοικητὴν τοῦ Πυροβολικοῦ Ἐλευθερίου Σχινᾶν εἰς τὸν τελευταῖον καὶ ἔσχατον οἶκον τῶν θνητῶν· τὸν παραπέμπομεν τεθλιμμένοι καὶ δακρύοντες, διότι ἄωρος θάνατος τὸν ἀφήρησεν ἀπὸ τοῦς κόλπους μας. Τὸ βῆτόν « Γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση » ἤχει καὶ ἕκαστην εἰς τὰς ἀκοάς μας, καὶ καθ' ἡμέραν πραγματοποιεῖται ὡς ἀπαράβατος Νόμος τῆς φύσεως, καὶ μ' ὅλα ταῦτα αἰῶνες παρῆλθον καὶ παρελεύσονται, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὐδέποτε συνοικειωθήσεται μὲ τὸν Νόμον τούτον. Ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου τὸν ἀνησυχεῖ· ἡ θέα νεκροῦ τὸν διαταράττει· ὁ θάνατος συγγενῶν καὶ φίλων τοῦ ἀποσπᾷ κοπετοῦς καὶ δάκρυα. Ὁ αἰώνιος οὗτος χωρισμὸς καθίσταται σκληρότερος εἰς τοὺς ἐπιζῶντας, ὁ θάνατος καταστρέφει ἄνδρα ἀκμαῖον τὴν ἡλικίαν, ἰσχυρὸν καὶ νοήμονα, ὡς τὸν προκείμενον περιπίθηνον νεκρόν.

Προσκληθεὶς παρὰ τῶν συναδέλφων μου νὰ ἐκφωνήσω τὸν τελευταῖον χαιρετισμὸν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ατυχοῦς Ἀρχηγοῦ μας, φοβοῦμαι μήπως δὲν φανῶ ἀξίος τῆς σπουδαίας αὐτῆς ἐντολῆς. Ἄλλ' αἰ ἄρεται τοῦ προκειμένου νεκροῦ εἰσὶ πολυάριθμοι καὶ καταφανεῖς, ὥστε ἀναφέρων συμβάντα καὶ πράγματα, ἱστορῶ τὰ προτερήματά του καὶ τὸν ἐνάρετον βίον του.

Ὁ Ἀντισυνταγματάρχης Ἐλευθέριος Σχινᾶς γεννηθεὶς τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1811 ἔτους ἐν Μάκρουν τῆς Θεσσαλομαγνησίας ὑπὸ γονέων εὐπολήπτων καὶ εὐσεβῶν, διῆλθε τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἡλικίας του διδασκόμενος τὰ γράμματα. Εἶναι λοιπὸν τέκνον τῆς πολυπαθοῦς καὶ ὠραίας Θεσσαλίας, ἧτις ἀπὸ τὸ 1821 εἶδε πολλὰ εἰς τὰς πρασίνοὺς πεδιάδας καὶ εἰς τὰς ὠραίας τῆς κόμας τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τοῦ πολέμου τὰς θηριωδίας καὶ τὰς σφαγὰς, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἠξιώθη νὰ ἴδῃ πολλὴν καίρην κυματίζουσαν τὴν ἱεράν τῆς Ἐλευθερίας σημαίαν. Ἡ Μάκρουν, ἡ χαρισιστάτη καὶ δυστυχὴς Κομόπολις, φίλη πάντοτε τῆς παιδείας, ὡς καὶ αἰεὶ ἔκοσι τρεῖς ἄλλαι πενθοῦσαι ἀδελφαί τῆς, ἔπεμπε καὶ πέμπει κατ' ἔτος τὰ τέκνα τῆς διὰ νε παιδευθῶσιν εἰς τὰ σχολεῖα μας καὶ νὰ γευθῶσι τοὺς γλυκεῖς καρπούς τῶν ἐλευθεριῶν μας. Ἐν τῶν τέκνων τῆς ἦν καὶ ὁ Ἐλευθέριος Σχινᾶς, ὅστις ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὸ ἔτος 1827.

Ὁ ἔνδοξος Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος Καποδίστριας εἰσῆξεν αὐτὸν εἰς τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων ἐκπαιδευθεὶς τὰ Στρατιωτικὰ ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ. ἐξῆλθε μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀνθυπολοχαγοῦ, εὐδόκιμος εἰς τὰς σπουδὰς του καὶ πλήρης φιοτιμίας καὶ ἐλπίδων. Ἐκτοσὶ ὑπηρετήσας διηνεκῶς εἰς τὸν στρατὸν, ἀπεβίωσε μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου ὡς Διοικητῆς τοῦ Πυροβολικοῦ, ἀφ' οὗ ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ διεύθυνεν ἀλληλοδιδάχως καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας διαφόρους στρατιωτικούς κλάδους. Αἱ ὑπηρεσίαι του ἐν τῷ Ἰπουργεῖῳ τῶν Στρατιωτικῶν ὡς Διευθυντοῦ τοῦ πυροβολικοῦ Τμηματός καὶ μετὰ ταῦτα ὡς Τμηματάρχου τοῦ 1ου Τμήματος ἐν τῷ αὐτῷ Ἰπουργεῖῳ, εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Εὐελπίδων, εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν ὀπλοστασίων, εἰς τὴν Μοῖραν τοῦ Πυροβολικοῦ, εἰς ἰ γνωστά τοῖς πασιν.

Αἱ ἐργασίαι του ἐν διαφόροις ἐπιστημονικαῖς ἐπιτροπαῖς ἐπὶ τῶν Κανονισμῶν καὶ τῶν Γυμνασίων, ἐν τοῖς Στρατοδικείοις καὶ ἐν διαφόροις στρατιωτικαῖς Ἐπιτροπαῖς τιμῶσι τοῦ ἀνδρὸς τὴν παιδείαν, τὴν ἀμεροληψίαν καὶ τὸ φιλοδίκαιον.

Πληρεξούσιος τῶν Θετταλομαχνητῶν κατὰ τὴν τελευταίαν τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσιν ἀνέδειξε διὰ τῶν ψήφων του καὶ τῶν αγορευσέων του τάσεις συντηρητικὰς καὶ σέβας ἀπεριόριστον πρὸς τὴν Μοναρχίαν καὶ πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ. Ἐπροστάτευσεν πρὸς τοὺς καὶ τὸν τακτικὸν Στρατὸν, τὸν ὁποῖον ὅλοι οἱ ἔνδοξοι ἄνδρες τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἰδίως ὁ Σεβαστὸς Βασιλεὺς μας, καὶ τοὶ ἐκτιμῶν ὄλων τῶν αγωνιστῶν τὰς ἐκδουλεύσεις, ἠγάπησεν καὶ ἐπροστάτευσεν.

Οἱ στρατιῶται σπανίως ἔχουν ἀφορμὰς νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὰ μεγάλα συμβούλια τῆς πολιτείας· ὁ Ἀντισυνταγματάρχης Ἐλευθέριος Σχινᾶς εἶχε τὴν εὐδαιμονίαν νὰ υπογράψῃ τὸ μέγα Συνάλλαγμα τοῦ ἔθνους μετὰ τοῦ Σεπτεῦ ἡγεμόνος του.

Τὶ δὲ νὰ εἶπω περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ του βίου; *Καὶ ἦν πρῶτος καὶ συνετός καὶ ἦν ἔμφρων καὶ δίκαιος.*

Ὁ ἀπροσδόκητος θάνατος τοῦ πρωτοτόκου ἀδελφοῦ του Θεολόγου Σχινᾶ, ἀγαθοῦ ἀνδρὸς καὶ συνετοῦ πολίτου, ἐπελθὼν κατὰ τὸ ἔτος 1853 ἐφκράμασε τὴν ζωὴν του. Ἀρνηθεὶς πᾶσαν ἄλλην ἰδιωτικὴν μέριμναν ἐνησχολήθη ὅλας δυνάμεσιν εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν ὀρφανῶν τέκνων τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ εἰς τὴν συντήρησιν τῆς χήρας συζύγου του, δαπανῶν εἰς τὸ θεάρεστον τοῦτο ἔργον ὅλους τοὺς πόρους του· ἡ αὐταπάρνησις αὕτη εἶναι ἀξία παντὸς ἐπαίνου καὶ χαρᾶς κτηρίζει τὴν τιμιότητα καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρὸς.

Τὴν αὐτὴν πράξη, σύνεσιν καὶ δικαιοσύνην εὐρίσκομεν παρακολουθεῖσιν αὐτὸν εἰς τὸν στρατιωτικὸν βίον του· αἱ πρὸς τοὺς ὑπο

δεστέρους του διδόμεναι συμβουλαὶ ἦσαν ἡ εὐσέβεια, ἡ πειθαρχία, τὸ στρατιωτικὸν πνεῦμα, ἡ ὁμόνοια· ἡ ὁμόνοια! ἦτις δεκαπλασιάζουσα τὰς δυνάμεις τῶν στρατῶν τοὺς καθιστᾷ ἰσχυροὺς καὶ ἀηττήτους.

Ἡ ἀδελφότης τοῦ στρατιώτου δὲν πρέπει νὰ ἦναι λέξις, χάριν ἐπιδείξεως προφερομένη, ἀλλ' αἴσθημα βαθύ συνδέον ἀδιασπαστῶς ὅλους τοὺς ἀξιοματικούς μεταξὺ τῶν καὶ δεσμευον αὐτοὺς μὲ συμπάθειαν πρὸς τοὺς ὑποδεστέρους.

Ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου του προαισθανόμενος ἴσως τὸ τέλος τῆς ζωῆς του ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν Αὐτῆς Μεγαλειότητα καὶ ἔθεσε τὸ Σῶμα, τὸ ὁποῖον εἶχε τὴν τιμὴν νὰ διοικῆ, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Σεπτῆς Βασιλίσσης, τῆς ὁποίας τὴν μεγαλοφυῶν δὲν διαφεύγει βεβαίως ὅτι τὸ Πυροβολικὸν Σῶμα, εἰς τὰ μικρὰ μάλιστα κράτη, πρέπει νὰ ἦναι πλήρες, ἀκμαῖον, καὶ δυσαναλόγως ἰσχυρότερον τῶν λοιπῶν Σωμάτων· διότι εἰς τοὺς κινδύνους τῆς πατρίδος πᾶς πολίτης λαμβάνων τὰ ὄπλα συντελεῖ εἰς τὸν σχηματισμὸν μεγάλου στρατοῦ· ἀλλὰ στρατὸς μέγας, ἄνευ Πυροβολικοῦ ἰσχυροῦ προεσχηματισμένου καὶ τελείου, εἶναι σῶμα ἄνευ ψυχῆς.

Ἀποθνήσκων, εἶχε λύπην ἐνδόμυχον ὅτι ἡ ἡλικία του δὲν τοῦ ἐσυγχώρησε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τοῦ ἀγῶνος τὰς μάχας· ἀλλ' ἀποθνήσκει μὲ μόλις ἄγων τὸ 47 ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ἄωρος θάνατος τὸν ἐστέρησεν αὐτῆς τῆς ὑπερτάτης τοῦ στρατιώτου τιμῆς καὶ εὐχαριστήσεως· ἀλλὰ διὰ τοῦ καλοῦ του παραδείγματος, διὰ τῶν προσπαθειῶν καὶ τοῦ ζήλου ὑπὲρ τοῦ Πυροβολικοῦ Σώματος, ἠτοίμασε γρατιώτας εἰς τὴν πατρίδα, καὶ ἡ πεποίθησις αὕτη ἀρκεῖ πρὸς παρηγορίαν τῆς ἀγαθῆς ψυχῆς του.

Εὐτυχῆς ὁ στρατιώτης ὅταν ἀποθάνῃ εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης· ἀλλ' εὐτυχῆς καὶ ἐκεῖνος, ὅστις ἐν εἰρήνῃ ὡς καὶ ἐν πολέμῳ ἐξεπλήρωσε πάντοτε τὸ καθήκον του ὡς καὶ ὁ Ἀντισυνταγματάρχης Ἐλευθέριος Σχινᾶς, καὶ ὅστις, ὡς αὐτὸς, ἀποθνήσκει περικυκλωμένος ἀπὸ τὴν ὑπόληψιν τῆς Κυβερνήσεώς του, ἀπὸ τὴν εὐμένειαν τῶν συμπολιτῶν του καὶ ἀπὸ τῶν συστρατιωτῶν του τὴν περιπαθῆ ἀγάπην.

Ἡμεῖς δὲ, φίλοι συνάδελφοι, ἅς δώσωμεν τὸν τελευταῖον χειρισμὸν εἰς τὸν προσηλῆ τούτον νεκρὸν, ἐπιφωνοῦντες τὸ, « Διωνία σου ἡ μνήμη, περιπόθητε Ἀρχηγέ! »

ΔΙΑΤΑΓΜΑ.

Περὶ συστάσεως στρατιωτικῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Θέλοντες νὰ δικαιοῦσωμεν καὶ τοὺς κληρονόμους τῶν πρὸ τῆς ἡμετέρας ἐλευσέως ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισαμένων καὶ ἐνδόξως πασόντων, ἢ ἄλλως πως ἀποθανόντων ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ τὸν ἰσρὸν ἀγῶνα στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Ε΄ ψηφίσματος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς γ΄ Σεπτεμβρίου 1843, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ἰπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Συσταίνομεν ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τῶν Ἰποστρατῆγων

Ἰωάν. Θ. Κολοκοτρώνη, προέδρου,

Δημητρίου Κ. Πλαπούτα,

Ἰω. τοῦ Γκοῦρα Μαμούρη,

Γεωργίου Δουβουνιώτου,

Ἀντωνίου Μαυρομιχάλη,

Χριστοδούλου Χα. Πέτρου,

Νικολίου Τζαβέλα,

Σπύρου Μήλιου, καὶ

Ἀντισυνταγματάρ. τοῦ πεζικοῦ Ν. Κασσομούλη, μελῶν.

Καθῆκον τῆς ἐπιτροπῆς ἔσεται νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος περὶ τῆς εἰς τάξεις κατατάξεως τῶν ἐν τῷ Β΄ μητρώῳ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ 1833 ὑπαρχόντων ἐκ τῶν τεθνεότων 143 τὸν ἀριθμὸν.

Ἡ κατάταξις αὕτη θέλει γίνεαι εἰς τάξεις κατ' ἀναλογίαν τῶν παρὰ τῶν ἐπιτροπῶν ταχθέντων ἐκ τῶν ζώντων ἰσοβάθμων αὐτῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει ἔσον τὸ δυνατόν ταχύτερον ν' ἀποπερατώσῃ τὰς ἐργασίας τῆς καὶ ὑποβάλλῃ αὐτάς εἰς τὸν ἡμέτερον Ἰπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ὅστις θέλει προτείνει εἰς ἡμᾶς, ἵνα διὰ νόμου ὀρισθῶσι τὰ μέσα καὶ ὁ τρόπος, δι' ὧν ἐκτελεσθήσεται ὁ εὐσεργητικὸς σκοπὸς τοῦ παρόντος διατάγματος.

Εἰς τὸν ἡμέτερον Ἰπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἀθῆναι, τῇ 26 Ἰουνίου 1858.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α

Α. ΣΜΟΛΕΝΤΖ.

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ

Τοῦ ταμείου τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν.

Ι. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ, Ὑπομοίραρχος.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Όλιγαί λέξεις περί τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τῶν ἐπικρατειῶν. —
Περί τοῦ στρατιωτικοῦ συστήματος τῆς Προυσίας. — Λόγος. —
Διάταγμα. — Ὁ Ἰππότης τοῦ Ἐρυθροῦ Οἴκου, μυθιστόρημα τοῦ Ἀ-
λεξάνδρου Δυμά (Παράρτημα).

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Εἰδοποιοῦνται οἱ συνδρομηταὶ ἡμῶν, ὅτι ἐνῶ ἠῤῥξησε τὸ
φυλλάδιον καθ' ἡμισυ τυπογραφικόν φύλλον, ἡ τιμὴ τῆς συν-
δρομῆς μένει ἡ αὐτή.

Τὰ ἔξοδα ἀποστολῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν λογίζονται εἰς βάρ-
ρος τῶν συνδρομητῶν.

Ἡ συνδρομὴ τοῦ νέου ἔτους ἀρχεται ἀπὸ 1 Ἀπριλίου
ε. ε. καὶ εἶναι ἐτησίᾳ διὰ πάντας ἀνεξαιρέτως.

Ὅστις ἐν τῇ πατριωτικῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι προσφέρει πλέον
τῶν 50 δραχμῶν ἑκτακτὸν δωρεάν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν χηρῶν
καὶ ὄρφανῶν, θέλει κηρύττεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἀπομάχου ὡς εὐερ-
γέτης.

Ὅσακις ἀλλάσουν τόπον διαμονῆς οἱ συνδρομηταὶ, δηλο-
ποιοῦσιν ἀρμολίως τοῦτο πρὸς τὸν διευθυντὴν τοῦ Ἀπομάχου.

Ὅστις καχαγράψει δέκα συνδρομητὰς, λαμβάνει τὸ φυλ-
λάδιον δωρεάν.
